

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

131. szám

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi június 12

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej negyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A paktum és a faktum

A történelem mérőföldjára eszmében gázol az időn keresztül s a férfiak, kikről világos, hogy az a hiedelem, hogy ők csinálják a történelmet, a hüvelykmatyik lépteivel követik az óriást. Nyolc éve, hogy Locarnóban egy békére és kenyérre éhes világ lelkes tapsai közepette megkötötték az első négyhatalmi egyezményt. Ez a paktumfőlelegetítés valahogy senkit se ejt már extázisba. Mindenki érzi, az is, aki az irányítás kulcsait nem ismeri, hogy nyolc év után ma az emberesszel kormányzott világnak sokkal messzebb kellene tartania. 1925. októberében, a locarnói tárgyalások idején, az egyezmény szembenálló tárgyalófelek között két olyan főpartner nyújtott egymásnak kezét, akik közül az egyiket Aristide Briandnak, a másikat Gustav Stresemannnak hívták. A két politikus nemcsak, bátor s már-már harcos pacifizmusában volt oka biznia a világnak s ha alig egy évre Locarno után Briand és Stresemann kapja meg a béke Nobel-díját, ez az ítélet márcsak a világbizalom egyöntetű vétumának az eredménye. Briand és Stresemannban lehetett is bízni. De fájdalom, mindkét politikust kikezdte a türelmetlen harcias reakció; szemükrévetik emberies gondolkodásukat, békülékenységüket; jámbor nyárgópolgáriasságnak, gyáva meglapulásnak minősítik a tényt, hogy úgy beszéltek egymással, mint ember az emberrel és a tárgyalások során egyszer se csörtették meg vérrozs-dás kardjaikat. A háborúakörök csunya harcmodora felőrli a két férfit. Először Stresemann intézkedik el, őt még le is hazaárulozza az egyre féktelenebbül a sáncokba tolokódó jobboldal. De alig három évvel Stresemann halála után, a fáradt Briand is követi őt a sírba. Stresemann pacifizmusa elhalkul, Brüning, Papen és Schleicher egyre erősödő harcossága után a hitleri öklök kerül uralomra Németországban. Franciaország is eifelje-ti Briand-t. És a pacifista gondolatot hatvanötmillió német közül már csak egy ember hirdetheti. Maga Hitler.

*

Hogy miként jutott odáig, hogy ugyanakkor, amikor Németország pacifistái börtönökben és internálótáborokban szenvednek, Hitler Adolf a béke apostolának csapott fel, tudjuk. Franciaország a kardjára ütött s csak egy hajszálon múlt, hogy Locarno ellenére is ki nem tört a háború. A franciák a régi metódushoz tértek vissza: si vis pacem. Ez egy kicsit félreírta a világot. MacDonald, Mussolini, Roosevelt siettek a békítéssel. MacDonald a békekészség régi iskolájából való, Roosevelt a világgazdasági helyzetet, a londoni kongresszust és ezzel együtt Amerikát próbálta megmenteni és Mussolini, mi tagadás, a békülés tüzhelyén a maga kis pecsényéjét akarta megszüntetni. A négyhatalmi egyezmény Mussolini agyában született meg, MacDonald dajkálta s Roosevelttel vállalta az utolsó pillanatban a keresztet. Három hónap dajkaság és doktori segítség után meg is történhetett a keresztelés. A kicsike ma korántsem az, aminek az első napokban hitték, megnyugult, megsápadt s a sulyból is vesztett. De' el és nyílvákol. S talán életben is marad. Hogy eléri az előremegszabott életkort, a tiz esztendő, ma még bajos megmondani. Locarnóról azt hittük, legalább negyven évre szól. Senkise lehet próféta a paktumok hazájában.

*

Locarno alapjánvéve öthatalmi paktum volt, Németországon, Franciaországon, Anglián és Olaszországon kívül még Belgium is aláírta. Belgiumot ezuttal mellőzték. És mellőzték a többiek is, a kis államokat. De csak de facto. De jure ott voltak ők is a római négyesasztalnál, hallatták ellenvetéseiket, mindenbe beleszóltak. A bizalom nem lehetett valami nagy s három hónap kellett ahhoz, amihez Locarnóban tizenegy nap bő-ségesen elég volt. Az egyszerű szöveg három havi tanácskozás, tanakodás és alkudozás után eljutott odáig, hogy nincs benne sem-

Genf után London

A francia kamara gyenge szótöbbséggel ratifikálta a négyhatalmi egyezményt

Hétfőn az angol király nyitja meg a világgazdasági konferenciát

Tizenötévi fegyházzal büntetik, aki nem viszi vissza Németországból kimenekített vagyonát

A munkaügyi kongresszus bizottságaiból kizárták az olaszokat és a németeket

Ausztria áttér a milícia rendszerére

Páris, június 11.

A négyhatalmi egyezmény utójátékainak betétét éljük. Az egyes parlamenteknek ratifikálni kell a kötött egyezményt. Olaszországban és Németországban a ratifikálás nem jelent különösebb emóciót, mert hiszen mindkét államban diktatura van és így a parlament köteles a kötött egyezményt megszavazni. Más a helyzet azonban Angliában és Franciaországban. Mindkét államban a négyhatalminak nagy parlamenti ellenzéke volt és ez az ellenzék a parlamenti ratifikálás alkalmával jelentkezni fog.

Franciaországban már tegnap a kamara elé került a négyhatalmi.

Daladier nem merte a négyhatalmit azonnal szavazás alá bocsátani, hanem előbb egy konkrét kérdés kapcsán bizalmi indítványt vetett fel, hogy a parlament állásfoglalását

és hangulatát kitapogathassa.

406:185 volt ennél a kísérletnél az eredmény!

Csak ezután került sor a négyhatalmra, amely nagy meglepetést hozott:

— 347:242! — jelentette a szavazatszedő bizottság elnöke.

A négyhatalmi tehát a francia kamarában keresztülment ugyan, de érdekes tanulságot hozott. Azt igazolta, hogy a Daladier-kormány párhivein belül is igen sok ellenzője van a négyhatalmi paktumnak, mert míg a bizalmi kérdésben döntő többséget kapott a kormány, addig a négyhatalmi ratifikálásánál a többség nagyon vérszegény számarányban jelentkezett.

Ez az eredmény is csak azért volt ennyire „szép”, mert Herriot ebben a kérdésben feidta ellenzéki álláspontját. A szavazás előtt felszólt és kifejtette, hogy a négyhatalmi

nem jelent semmit, mert azzal a tárgyalások során a kormány addig taktikázott, amíg sikerült az „egyezményt teljesen hatálytalanná tenni”.

Szóval? Szóval Herriot nyilvánosan beavallotta, hogy a négyhatalmi nem politikai szerződés, hanem csupán flastrom és porhintés, amelynek nincs és nem is lesz ereje.

Herriotnak, az ellenzék vezérének meg nyugtató szavai után is csak 347:242 arányban szavazta meg a kamara a paktumot.

A szavazás előtt felszólt még Torres, a polgári balpárt szónoka, aki Lengyelország mellett beszélt és azt követelte, hogy a paktumba foglalják be Lengyelországot és természetesen a kisántant államokat is és beszélt Frossard szocialista is, aki a kormány álláspontját képviselte ugyan, de ragaszkodott ahhoz, hogy a négyhatalmi a Népszöveg keretén belül maradjon.

Jugoszláviának nem elég a garancialevél

A négyhatalmi paktum aláírásával egyidejűleg a kisántant államok természetesen megkapták Franciaország garancialevelét is, amelyben Páris biztosítja a hatalmakat arról, hogy a négyhatalmi egyezmény aláírása ellenére, Franciaország továbbra is tiszteletben tartja a kisántant államokkal előbb kötött és jelenleg is érvényben lévő szerződéseit.

Ezt a garancialevelet természetesen Belgrád is megkapta, amely azonban ennek ellenére, továbbra is szkeptikusan itéli meg azt a helyzetet, amely a négyhatalmi paktum aláírásával előállt.

A legérdekesebb idevonatkozólag a Pranda hangja, amely családottan ír a négyhatalmáról és megállapítja, hogy a négyhatalmi csak megnehezíti az európai helyzetet, bár az eredeti elképzelés szerint a négyhatalmi enyhülést akart hozni. Jugoszlávia — írja a Pravda — főképpen a francia—olasz közeledést figyeli és figyelmezteti Franciaországot arra, hogy ne feledkezzék meg a szövetségi hűség-

ről. A francia—olasz közeledés élén — mondja végül a Pravda — nem szabad Jugoszlávia ellen irányulni.

A MUNKAÜGYI KONGRESSZUS BIZOTTSÁGAIBÓL KIZÁRTÁK AZ OLASZOKAT ÉS A NÉMETEKET

A leszerelési konferencia delegátusai ma elutaztak Genfből. Julius harmadikáig szabadságuk van. Ezt a rövid időt arra használja ki a nemzetközi munkaügyi kongresszus, hogy a maga üléseit megtartsa.

Genf szőval a leszerelési konferencia elnapolása ellenére sem marad kongresszus nélkül. A kongresszus ez alkalommal is a negyvenórás munkahetét tárgyalja.

Tavaly ezt a javaslatot az olaszok hozták a konferenciára és azt a kongresszus „elvben” már meg is szavazta. Ennek a mostani konferenciának a gyakorlati megvalósítás módjairól kellene tárgyalnia.

A tárgyalás első napja azonban azt mutatja, hogy a különböző országok delegátusai a negyvenórás munkahét ügyében nem tudnak majd megegyezni. Nem annyira gazdasági, mint inkább politikai ellentétek vannak a munkások delegáltjai között és ezek mellett a politikai ellentétek mellett nem tudnak a gazdasági praktikumok kérdésében sem egyvéleményre jutni.

A tegnap este tartott ülésen Jouhaux francia szocialista delegátus élesen támadta az olasz munkások képviselőit.

A rendkívül éleshangú beszéd után, a ülés végeztével, a szocialdemokrata munkások csoportja a kongresszus összes bizottságaiból kizárta úgy az olasz, mint a német delegátusokat.

Ley, az olasz munkásképviseletek vezetője, a határozat ellenében a konferencia elnöki tanácsához fordult, amely a szocialdemokraták határozatával szemben az olasz és a né-

mi. Azaz, hogy valami mégis csak van benne, különben nem duzzogna Lengyelország és nem lett volna szükséges, hogy a kisántant maga is megcsinálja közben a maga új háromhatalmi egyezményt. De a békeszerződések kényes pontjai, beleértve a revíziós pontokat is, beletemetődtek klauzulákba, amelyeknek anyaga spongya is lehet, gummi is lehet, fel is szivhat még magába egyet-mást, de tágiható is. Hétpórbás jogtudósok számára való agytorna és türelmi játék. Hitlerék itt sokmindent eladtak a béke kedvéért. Nem is az európai béke, de saját békéjük kedvéért. Ők még az utolsó pillanatban is sokallták a tiz esztendőt, amennyire a szer-

ződés tervezve volt, öt év jómagaviselet nélkül untig elég lett volna. A paktum nekik nem nagyon ízlik, annyi benne az ellenben és ez esetben, a megszorítás és a megkötés, hogy Locarnóhoz képest legalább ötvenszázalékos hanyatlás. (Locarnoért Stresemannak meg kellett halnia, Hermann Müllernak s Brüningnek eltakarodnia — de ki fogja Hitleret támadni, ostromolni s félretolni Kóma miatt?) Ami benne van a paktumban, hogy a négy hatalom esetről-esetre összeül és egymásközt vitatja meg mindazt, amit később a Népszövetség fog megvitatni — édeskevés. De még kevesebb, keservesen kevés, ami nincs benne. Hitler Németországa nem tudta ke-

resztülvinni az egyszerű bővítetlen mondatot, hogy elismerik a német egyenjogúságot. De Daladier Franciaországa se tudta a sok raddiózás, törítés, betoldás és átszövegezés után becsümpészni a maga mondatát, amely szerint minden német intézkedést katonai téren a többi három hatalom jóváhagyásának kell alávetni. A paktum megvan, de a harc a két mondat körül folyik tovább. Ebben a szövegben már nemigen lesz helyük s mire néhány év múlva újabb paktumasztalhoz ülnek, hol lesz akkorára a világ! A mérőföld-járó eseményeket aligha érik utól az eseménycsinálás — nem, csak a szövegezés hüvelykmatyijai.

met képviselőket három bizottságba mégis bedelegálta.

Általában a konferencián az a hangulat, hogy

sem a német, sem pedig az olasz munkássággal a szociáldemokrata munkások összeműködni nem akarnak.

Nem tartják a fasiszta országok munkásképviseleteit az illető ország munkássága megfelelő képviselőnek és ez az oka annak, hogy már a kongresszus első napján ilyen elvi harcok törték ki.

HÉTFŐN NYILIK MEG A VILÁG- GAZDASÁGI KONFERENCIA

Egyébként hétfőn még egy új konferencia kezdődik: a világgazdasági konferencia.

A konferencia hétfőn délután nyílik meg. A megnyitó beszédet Anglia királya tartja, aki a maga üdvözlő szavait *aranymikrofonba* mondja. A király beszédét a világ valamennyi leadó állomása közvetíteni fogja.

A király beszéde után MacDonalddal nyitja meg a konferenciát és vázolja annak programját. A program első pontja a valuták stabilizációjával és a hitelkérdésekkel foglalkozik, a második pont pedig az árnívó felemeléséről tárgyal. Valószínűleg egy héten belül végeznek ezekkel a kérdésekkel és átérnek a többi programponthoz megvitatására.

Hull, Amerika pénzügyi államtitkára, ma a sajtónak már kifejtette a valuták stabilizációja kapcsán Amerika álláspontját, amire a francia delegátusok válaszoltak.

Válaszban kihangsúlyozták, hogy Franciaországot nagy aggodalommal tölti el a dollár esése és nem hiszik, hogy ilyen körülmények között a valuták nemzetközi stabilizációja eredménnyel kecsegtethetne.

Dollfuss kancellár egyébként ma reggel repülőgépen Londonba utazott. Ma elutazott Imrédy magyar pénzügyminiszter is. Mindketten a világgazdasági konferencia megnyitása alkalmával országukat képviselik.

PRAGABA KÖLTÖZIK A NÉMET SZOCDEMPART (?)

A német és külföldi lapokban az utolsó héten szinte nap-nap mellett felmerül a hír, hogy a német szociáldemokratapárt székhelyét Berlinből Prágába helyezi át. A német szociáldemokrácia nem tud Berlinben és általában Németország területén dolgozni, mert az új rezsim a szabadságjogokat annyira korlátozta, hogy azokon belül minden politikai működés lehetetlen. Ez a felismerés vezette oda a német szociáldemokratapártot, hogy Berlinből Prágába helyezze át a székhelyét.

Ezekkel a felbukkanó hírekkel szemben a porosz tartománygyűlés szociáldemokrata frakciója tegnap ülést tartott és azon foglalkozott azzal a kérdéssel, miképpen lehetne ezeket a felmerült híreket megcáfolni. Az ülés végén a frakció hivatalos sajtó-jelentést adott ki, amelyben *cáfolja*, hogy a németországi szociáldemokrata párt székhelyét Berlinből Prágába akarná áthelyezni.

Drákói rendelet azok ellen, akik nem viszik vissza Németországba vagyonaikat

A német transzfermoratórium elrendelése ellenére is Németországnak igen súlyosak a pénzügyi gondjai. A transzfermoratórium csak azt a problémát oldotta meg, hogy miképpen fizesse márkával a német adós a régebbi adósságainak kamatait és részleteit, de nem oldotta meg azt a kérdést, honnan vegye a német termelés azokat a devizamennyiségeket, amelyek az ezutáni áruszállítások fizetésére kellenek.

A múlt már rendben van, de mi lesz a jövővel. Más eszköz hiányában most Reinhardt államtitkár törvénytervezetet dolgozott ki, amellyel azt célozza, hogy az utolsó lázas hónapok során Németországból kimenekített vagyonok az ország területére visszafolyjanak.

A tervezet szerint mindenki, aki Németország területéről vagyontokat mentett ki, köteles ezeket a vagyonmennyiségeket bejelenteni. A bejelentés határideje 1933 augusztus 31. A kivitt vagyontokat a német állam visszahozatja és azt reméli, hogy ezek a vagyonok így bekapcsolódnak a termelésbe, másrészt pedig esetleg arra is számol, hogy a devizák alakjában visszahozott vagyonokért a német pénzügyi kormány a német tőkésnek deviza helyett márkával fizet és így jelentős mennyiségű külföldi devizára tesz szert.

A tervezet kimondja, hogy azokat, akik kimenekített vagyonaikat be nem jelentik 3–15 évig terjedhető fegyház-büntetéssel sújtják és egyben az illetők politikai jogait örökre elvesztik.

A tervezet indoklása kimondja, hogy ilyen súlyosan kell a vagyonmenekítőket büntetni, mert azok a „német gazdasági élet biztonsága ellen” követnek el büncselekményt.

A cseh kormány a hitleristák ellen

Csehországban az utóbbi hetekben meg erősödött a nemzeti-szociálista mozgalom. Malypeter kormánya minden bizonnyal nemcsak azért szavaztatta meg a felhatalmazási javaslatot, hogy gazdasági diktatúrát építsen ki, hanem azért is, hogy *adandó alkalommal a jobboldali megmozdulások ellen is késedelem nélkül fellépessen.*

Egyelőre még parlament útján lép fel a jobboldali megmozdulásokkal szemben a cseh kormány és kiterjeszti az államvédelmi törvény rendelkezéseit.

Ausztria bevezeti a miliciát

Winkler alkancellár ma délelőtt az egyik pártszervezet gyűlésén felszólalt és szenzációs bejelentést tett. Az alkancellár elmondotta, hogy az osztrák kormány egy határozott, hogy

a zsoldos hadsereg rendszerét teljesen megszünteti és áttér a miliciára.

Elmondotta továbbá az alkancellár, hogy a tegnap éjszakai minisztertanács

egyelőre eltekintett attól, hogy a nemzeti-szociálista pártot feloszlassa, de az idegenforgalom nyugalma érdekében a legszigorúbban megtiltja, hogy osztrák fürdőhelyen bárk is a nemzeti-szociálista jelvényt viselje.

Winkler bejelentette még, hogy Ausztria a jövőben fokozottabban küzdeni fog azért, hogy a békeszerződések revízió alá kerüljenek.

Fiával együtt öngyilkos lett Cardena olasz grófnő egy párisi szállodában

Politikai okokból távozott Olaszországból és a nyomor elől menekült a halálba

Páris, június 11

Az egyik szállodában ismeretlen méreggel öngyilkosságot követett el Cardena olasz grófnő és fia. A grófnő azonnal meghalt, a fia haldoklik.

A grófné politikai okokból menekült ki Olaszországból és már évek óta külföldön él.

Minden pénze elfogyott és ezért határozta el magát arra, hogy fiával együtt öngyilkos lesz.

Egymillió lejt síkkasztott a csíkszentgyörgyi jegyző,

akit most előzetes letartóztatásba helyeztek

Csikszereda, június 11

Megirtuk már annakidején, hogy a csíkszentgyörgyi közbirtokosság vezetősége feljelentést tett Ráduly Lajos jegyző ellen, aki 9 éven keresztül a kezén átmenő köz- és magánpénzek nagyrésztét elsikkasztotta. Rádulyt a prefektus fel is függesztette állásából. Minthogy a jegyző ellen azóta is rengeteg feljelentés érkezett, újabb szakszerű vizsgálatot rendelték el.

György Gábor dr., csikszeredai pénzügyigazgató, Benkes Béni, vármegyei főszámvevő és Hanza vizsgálobíró szombaton kiszálltak Csíkszentgyörgyre, ahol az

állami és községi adókönyvekben egész sereg meghamisított tételre, számtalan törlesre és vakarásra bukkantak. Megállapították, hogy Ráduly a hadiözegek és árva járadékait is felvette, de sohasem számolt el velük.

A vizsgálat jelenlegi stádiumában is meg lehet már annyit állapítani, hogy a jegyző által elsikkasztott összeg az egymilliót is meghaladja. A pénzügyigazgató és a főszámvevő vizsgálata alapján a csendőrség letartóztatta Rádulyt, akit már utnak is indítanak a csikszeredai ügyészségre.

Jamási Áron Ábel a Társadalomban

Végre elgondoltam, hogy én csak töltöm itt a drága időt, ahelyett, hogy vagy gyalog indulnék tovább, vagy vonatot próbálnék ismét. Kedvem a vonat partján állott egészen s azon kezdtem gondolkodni, hogy miképpen szólítsam meg a szerencsét. S ahogy éppen ezen töprengtem, felfelé s lefelé járkálva, hát egyszer csak fiucskát láttam meg, aki keservesen sirt.

— Hát te mért bógsz? — kérdeztem tőle.

Erre a gyermek úgy felelt, hogy nem bógott, hanem bömbölt. Vártam egy kicsit, hogy a gőz menjen ki belőle s akkor ismét megkérdeztem:

— No, mért sírál olyan szépen?

A legényke megtörölte kicsi öklével a szemet aztán összevicsorította a fogát és így szólt:

— Apám egy kutya!...

— S mért kutya? — kérdeztem.

— Azért, mert nem adott pénzt.

— S a pénz neked mire kéne?

— Hogy rajzos írkát vegyek.

— S azt mennyiért adnak?

— Tíz lejtért.

Gondoltam, hogy adok neki tíz lejt, hátha aztán a jótétemény fejében az Isten engemet is megsegítene. Azonban apró nem volt s egy százlejt kezdtem forratni a kezemben. S amint így forgattam, hát egyszerre ott termett egy keselyarcú vasuti ember, s ahogy én arra ráncztam, mingyárt láttam, hogy a fiunak az apja.

— Hát te mit akarsz azzal a pénzzel? — kérdezte tőlem.

— Én biza apai teendőm végbevitni — feleltem.

— S hát azt mért?

— Én azt azért, hogy osztán maga is

ugyanazt tegye velem.

Láttam, hogy nem érti a vasuti a dolgot s éppen azért intettem neki, hogy jöjjön egy kicsit félre. Amikor alkalmas helyre húzódtunk, kezemben a százlejjel így szóltam hozzá:

— Kedves tekintetes ur! Én s a kutyám szegény vándorok vagyunk s immár három napja, hogy jövünk lábainkon. Pénzem még volna annyi, hogy mindenkin tudnék segíteni, csak éppen saját magamon nem. Az előbb éppen a fiát, azt a szép eszes gyermeket akartam megjutalmazni, de akinek ma tíz lejt kell, annak holnap is kell annyi, éppen azért úgy gondolom, hogy én ezt a száz lejt iskolaszerekre felajánlanám, ha a tekintetes ur is megtenne nekem egy kis szívességet.

— Milyen szívességet? — kérdezte.

— Olyant, hogy ezt a kutyát tudnám elvinni Kolozsvárig a vonaton.

A vasuti tette magát, hogy gondolkodik, aztán így szólt:

— Add ide a pénzt!

— Én átadtam neki a száz lejt, de embernek adtam, mert egy félóra múlva már egy vonatnak a mozdonyán volt a kutya, én pedig rendes jeggyel a kupéban.

Vigan és fáradtság nélkül mentünk s amikor az állomásokon megálltunk, én mindig leszállottam, hogy megnézzem Bolhát. Ott volt a mozdonyon, jó magyárosan állva, folyton előre nézett a sínfutó pályán, mintha a mozdonyvezetői hivatal akarta volna kitanulni. Pénzkedvő vagyok, de most azt sem bántam, hogy az ezer s száz lejtemből, amivel elindultam, immár csak ötszáz volt s apróban még nagyárván kettő. S hogy is bántam volna, amikor nemcsak Bolha utazott vezető és vidéklátó helyen. hanem én is

kedvemnek és természetemnek megfelelőleg: vagyis egy tágas kocsiiban, amely teli volt emberekkel. Igende milyen emberekkel! Mindenfélékkel, akik a haza összes tájairól sereglettek össze: öregek, fiatalok, fehérnépek, férfiak, falusiak, városiak, magyarok, románok, újságolvasók, földrepókódósok s mind így tovább. Tarkább volt egy havasi rétnél, mikor azon százféle virág kinyílván gyűlésezik. Tarkább és illatosabb.

Bezzeg teremte embert az Isten eleget — mondtam, amikor felszálltam s helyet kerestem magamnak. Éppen egy falábú ember s egy harisnyás székegy közti találattam ülni s amikor a hátizsákot a polcra feltehettem, gondoltam, hogy alkalmatlankodásomért mingyárt engedelmet is kérek tőlük s ezokból így szóltam:

— No, elváltasz magukat egymástól, ugy-e?

— Nem voltunk mátkák — felelte a harisnyás ember, ki jó gazda lehetett s amellet ünnepi járatban is, mert új gu-nya s új csizma volt rajta.

— Pedig vőlegény istenes lenne magából — mondtam.

— Belőlem igen, derékon felül — válaszolta és megtörölte élvezetesen a bajuszát. Aztán elmondta azt is, hogy udvarhelyszéki lakos s hogy most a lakodalmára megy a fiának, aki hivatalnok s pénzes leányt veszen el. Gondoltam, hátha meghívna engemet is a lakodalomra s éppen ezért kétszer is mondtam, hogy magam is ugyanabba a városba utazom s igen azt is, hogy az összes mulatságok közül a menyegzőt szeretem a legjobban. Beszélhettem azonban neki, mert a meghívással nem sietett. Emiatt hirtelen elhatároztam, hogy én is visszaveszem tőle, amit a vőlegénységről az ő javára mondék az előbb.

— Hitványok erősen ezek a mai lányok — tettem ki a fogót.

— Hát azok mért? — kérdezte.

— Azért, mert derékon felül is megnéz-
zik a férfiembert

A falábú most elnevette magát, mert elejétől fogva hallgatta volt a beszélgetésünket.

— Hát maga hova utazik ilyen jóüzien?

— Kérdeztem tőle.

— Én a rokkant-hivatalba.

— S a lába milyen fából van?

Nagyon barátságosan felelt:

— Száraz fából.

— Legalább nem zsibbad? — mondtam én is.

Csend lett, melyben éreztem, hogy immár két ellenség-féle ül mellettem. Emiatt erőtt vettem rajtam a bölcsesség, magam elé néztem és így szóltam:

— Minden lakodalommal kezdődik s a rokkant-hivatalba vezet.

Azonban akármilyen inkább legyen az ember, csak éppen bölcs ne, mert a falábú pusztító szemekkel nézett rám s azt mondta:

— Téged vonatról dobtak-e már le?

— Engem egyszer igen, de meg is érdemeltem — feleltem.

— S mért?

— Azért, mert éppen úgy viselkedtem, ahogy maga viselkedik most.

Erre a falábú megmozdult, hogy valamiképpen hozzájáruljon, de abban a pillantásban harsányan egy kikiáltás hangzott:

— Uraim, jelentkezzék, akinek a foga táj!

Mindenki serényen fordult oda, s mivel látszott, hogy itt csakugyan lesz valami, én is csendesíteni kezdtem a falábút:

— No, ezt még várjuk meg s aztán nem bánom, ha elhajt is.

A rokkant nem felelt nekem, hanem úgy tett, mintha ilyen kikiáltót soha az életében még nem látott volna, vagyis kiduvadt szemekkel nézte s eleresztett szájjal. Tudtam, hogy ezt a nagy bámulatot csak azért mutassa, hogy ne kelljen most énvelem verkednie, de én se vágyódtam jobban a verésre, mint ő a verkedésre.

(Folytatása következik)

A KISEBBSÉGI ÉLET A GYÜLÖLET-RENDSZERBEN

Hecht Imre drámai találkozása
a hatalommal

VAGY

A nemegyenrangú polgár és a nemegyenrangú sajtó harca
megrázó illusztrációkban

Brassó, június 11.

Egy pofon még nem világotrázó sérelem.

De visszacsattanhat benne egy önkényes közélet minden durvasága.

Egy bilincs még nem elviselhetetlen súly.

De kifejezheti egy eldurvuló közélet minden önkényességét.

Egy kiképző csendőrszakaszvezető még nem a teljes állami karhatalom.

De husos tenyere a hiánytalan apparátus minden szorítását tükrözheti vissza.

Egy ember még nem közösség.

De egy egész osztálynak, sőt egy egész nemzeti állapotnak fájdalmait rejtheti sorsa.

Ezért azután Hecht Imre találkozását a hatalommal — mint minden ilyen találka, ez is drámai volt — nem lehet és nem szabad egyéni balsorsnak tekinteni.

Ma véletlenül őt csípte el a hivatalos szécsely, de holnap már téged ragad meg s holnapután gyermeked nyögi markait.

Tegnapelőtt testvéred irt föl Tordán s

Megverem...

A szóbanforgó Hecht Imre a B. L. és a Népujság roham-rikkanccsárdájának a vezetője. Városról-városra utazva, szervezi be a két lap utcai terjesztését.

Az elmúlt héten Marosludasra került sora. Mielőtt Hecht munkáját megkezdte volna, szabályszerűen jelentkezett az illetékes szolgabírónál és a helybeli csendőrszolgabírónál s láttaoztatta ujságárusi igazolványát. A csendőrszolgabíró láttaoztatta egy továbbszolgáló, kiképző szakaszvezető végezte el.

Az utcai terjesztés a kisvárosban szombaton este kezdődött el. Hechten kívül egy másik erdélyi magyar napilap roham-rikkanca is dologhoz látott Marosludasra. Alig kezdették meg azonban — természetesen fogva — hangos munkájukat, máris megjelent a kiképző szakaszvezető ur és így szólt hozzájuk:

— Ez egy kisváros... jobb lesz, ha távoznak... különben alaps verést érdemelhetnek ki!

Ha naivak lennénk, hivatkozhatnánk az alkotmány 25. paragrafusára, amely félreérthetetlenül leszögezi, hogy terjesztésben semmiféle sajtóteremtés sem akadályozható. A csendőrszolgabíró verést ígérő közbelépése tehát, hangszólhatónak, alkotmányellenes.

Ezt azonban nem említjük meg, mert hiszen a szakaszvezető lelki szeméi előtt akkor, amikor a lapárutást ütlegekkel igyekezett megakadályozni, az alkotmány sajtóparagrafusának sokkal általánosabb és megdöbbentőbb sárhatiprásai lebegtek. Ellenben leszögezzük azt, hogy a csendőrszolgabíró nem óhajtott a magyar sajtót Marosludas utcáin eltűntetni.

Ez mindenestre jellegzetes fényt vet arra, milyen lelki beállítottsággal kezelheti a döntő többségében magyar városka hatáskörébe eső ügyleteit a szakaszvezető.

tegnap Sinfalván nyögött barátod.

Eselegesség dolga, kire mikor kerül a sor.

Ma talán izgatók által előkészített „népítélet” formájában jelentkezik, holnap pedig már mint bürokratikus, aktaszámmal ellátott és szabályszerűen fölbélyegzett hivatalos eljárás csupán le read.

Egy nemzet és egy rendszer állanak itt szemben egymással.

A kisebbségi nemzet és a gyűlölet rendszere.

Hecht Imre esete e két szembenálló félnek a viszonylatát tükrözi vissza meggrázó, mondhatnók tragikái erővel.

Napokig nem irtuak erről a felháborító ügyről. Egyrészt le akartuk várni ennek a szörnyűségnek szenvedő hőseit, másrészt nem akartuk felidézni azt a könnyed elintézését, hogy a magunk ügyének tulajdonitunk túlzott jelentőséget.

Most, hogy már pertraktálták úgy a belmint a külföldi sajtóban, csak most jövünk mi vele. Részletesen és pontosan, a hogy történt.

Vasárnap délelőtt Hecht a református templom előtt igyekezett a lappéldányokat elhelyezni. Alig árult azonban néhány percig, egy cigányforma ember lépett melléje és beinvitálta a közeli kocsmaiba:

— Egy ur akarna magával beszélni!

A következő esemény azután már filmszerű gyorsasággal pergetek le. Hecht belépett a kocsmába, ahol a jelzett egy ur helyett 14—15 román paraszt várta, akik azután se szó, se beszéd, nekiállottak a rohamrikkanccsardának és tordai mintára, elkezdtek a hazafiasságot. A tamadás oka, amint azt Hecht minden ijedelme ellenére is kivette a kiáltásukból, a sinfalvai eset volt. A román parasztoknak visszatetszett az a mód, ahogyan a magyar ujságok a sinfalvai rombolást ismertették.

Szerencsére, a dulakodás csak rövid ideig tartott, mert a durva roham hangjai a sötét elé csödlitettek csomó marosludasi magyar legényt, akik felháborodva akarták a magyar sajtó kocsmái fojtogatását megakadályozni. De mielőtt ez bekövetkezhetett volna, a tamadók egy hátsó kijáraton át elináltak.

A csendőrségen
letartóztatják és
összeverik a —
meglámadottat

A kocsmá előtt összegyűlt magyarok kocsit hoztak, ebbe beültették az alaposan elagyabugyált Hechtet s utnak indították a csendőrszolgabíró felé. Az őrsön a kiképző szakaszvezető fogadta a panaszt. Kísérő adott mellé, aktív kísért a gyógyszerárba, hogy irt vásárolhasson sérülései ellen, majd a kísérővel együtt visszatért az őrsre, ahova a szakaszvezető időközben már 25—30 román parasztot gyűjtött egybe. Ezek azután azt vallották, hogy Hecht román szempontról kiáltotta a sinfalvai rombolásról szóló közlemények címeit.

A következő percben a csendőrszolgabíró, aki már előző este beígérte az „alapos verést”, letartóztatta Hechtet és lezáratta az őrs nedves, piszkos pincéjébe.

Összeláncolva az ügyészségi fogház felé

Este hét óra körül Hechtet összeláncolták Fülöp Józseffel és a két veszedelemes rendbontót gyalog megindították az ügyészségi fogház felé. Az első állomás, ahová megérkeztek, Maroskece volt. Itt a fiatal Hecht és az öreg Fülöp felkísérték a csendőrszolgabíróhoz, az irodahelyiséget és kitisztították a csendőrszolgabíró székét. Miután mindez időt vett igénybe, csak kedden reggel indultak tovább Aranyoslonkára, majd innen a déli órákban Aranyosgyéresre.

— Ez miért került ide? — kérdezte a helybeli őrmester.

— Valami ujság miatt! — felelte a csendőr.

— Rakjátok le a pincébe... estig ne lássam!

A pince hideg és nedves volt s az estéből hajnal lett. Virradatig összeláncolva gubbasztottak egymás mellett a nyugalmazott vasutas és a rikkanccs. Hajnali négy órakor levették róluk a bilincset s kiengedték őket a kertbe, kapálni, öntözni, gyomot szedni. Majd 8 órakor, utóból összeláncolva, utnak indították őket Torda felé.

Itt aztán a csendőrszolgabíró a rendőrségre, a rendőrségről az ügyészségre kerültek. Hechtet Ghisoiu főügyész hallgatta ki s összes igazolványainak visszatartásával szabadlábra helyezte.

Izgalmak a csernovici egyetemen

Karhatalom szállta meg az egyetem környékét

Csernovic, június 11
A csernovici egyetemen tovább tartanak az izgalmak. Pénteken reggel, amikor a vizsgákra való feliratkozások kezdődtek, jelentős csendőrszolgabíró és rendőrszolgabíróknak kellett az egyetem környékét megszállaniok.

A román, lengyel, német és ukrain

Miklós herceg rövidesen
visszatér külföldi útjárólBukarest, június 11
Miklós királyi herceg huzamosabb külföldi tanulmányutját befejezve az ősszel visszatér az országba.Megszűnik végre
a szatmári interimár rezsím

Szatmár, június 11

Több mint egy éve, hogy Szatmáron az interimár uralkodik. A városházi pártok már több ízben megkísérelték az eltávolítását, azonban minden eredmény nélkül.

A jogármester most pártközi értekezletet hívott össze, amelyen a nemzeti párt, a magyar párt és a szociáldemokrata párt kiküldöttei is megjelentek. A jelenlevők elhatározták, hogy polgármester Demian Titus, alpolgármester pedig Barbul Gavril marad, míg az állandó választmányának két magyar, 1 nemzeti és 1 szociet tagja lesz.

A szociáldemokraták, akik az állandó választmányban csak egy taggal szerepelnek, kárpótlásképpen munkásotthon céljaira egy városi épületet, azonkívül egy

Ez vasárnap, a déli órákban történt. A rohamrikkanccsardának déli kuporgott a pincében, rabtársával, egy Fülöp József nevű 57 esztendőes marosgezsei nyugalmazott vasutassal együtt, aki állítólagos és Erdélyre vonatkozó irredenta kijelentések miatt került a buzgó altiszt hatalmába. Hétfőn délelben, miután Fülöp jelentős porciót kapott a marosludasi csendőrszolgabíró vallatási módszeréből, az altiszt maga színe elé hívatta Hechtet, kihallgatta, az az pofonverte és megbilincselte, a következőképpen indokolva hazafias ténykedését:

— Téged biztosan a szerkesztőség küldött magyar propagandára!

Ezután a hátravasalt kezű embert öklével mellbeverte, majd úgy ütötte színgödörön, hogy a rohamrikkanccsardas összeesett. Ebben az állapotában azután a csendőrszolgabíró hálószerzőjébe cipelte a szakaszvezető ur, ahol derékszíjjával összeverte a magával tehetetlen embert.

A marosludasi karhatalom fejedelmének ezt az eljárását Hecht, önérzeti okokból, minden zokszó nélkül szenvedte végig.

Rövid foglatatban ennyi lenne Hecht Imre esete. Esetleg még azzal lehetne kiegészíteni, hogy a B. L. marosvásárhelyi főmegbízottja, amikor meghalotta, hogy Hechtet letartóztatták, hajadéktalanul Marosludasra utazott és megkérdezte a kiképző szakaszvezetőt, milyen törvényes alapon vette őrizetbe a rohamrikkanccsardát? — Nekem nem a törvény, hanem a nép parancsol!

Veszélyes dolog ez az új közjogi elmélet, belügyminiszter ur! Mert a nép rendszert úgy parancsol, ahogy a csendőrszolgabírók és őrmesterek óhajtják. Például a jelen esetben a szakaszvezető irtni akart és a nép verést parancsolt.

Ha a felelőtlenség és önkény szabadon garázdálkodhat tovább, akkor az altiszt ur majd egyebet rendel és egyebet szállít.

Esetleg már nem is megrendelésre. Egyelőre illetékes helyen jeleztették Hecht esetét, Hecht pedig bíróság elé vitte egyéni sérelmét.

A nem egyenrangú sajtó és a nem egyenrangú polgár nem elégedhetnek meg az egyenrangúság szépen és többször körülírt elméletével.

Gyakorlati egyenrangúságot követel.

diákok döntő többsége nem volt hajlandó vizsgára jelentkezni.

Igy pénteken csak néhány zsidó és akrajnai diákot irtak fel.

Az egyetemi tanácsnak az az álláspontja, a diákok sztrájkjával szemben, hogy a vizsgálatokat, bármilyen kevés legyen is a jelentkező hallgatók száma, megtartja.

póttagságot kapnak. A másik póttagságot a zsidó párt kapja.

A nagytanács a jövő héten ülést tart.

Étvágytalanságot

feltétlenül megszüntet,
az anyagcserét fokozza
és a testsúlyt emeli:

Haematicum-Glausch

gyógyszerkészletünk gyöngye.
Vérszegények, idegsek, fáradt és kimerült emberek ezzel a jóízű tápláló és erősítő szerrel gyógyítják a leggyengült testet. Legjobb bevált a Haematicum-Glausch gyenge aszszonyoknál és fejlődésben visszamaradt gyermekeknél. Semmiféle emésztési zavar! Az étvágy közvetlen fokozódása!Egészséges vér,
egészséges test,
egészséges lélek
az ideális gyógyszer

Haematicum-Glausch

utján — Minden gyógyszerárban.

Asira (Apolló) Mozdó

BRASSÓ,
Telef. 564.

Ma, vasárnap és a következő napokon szalad még

„AZ EZRED LEÁNYA”
Anny Ondrával

A film páratlan sikere és a zsúfolt házak következtében a mozdó igazgatósága elhatározta, hogy ezzel a filmmel zárja be az idei tavaszi szezonot, mert azt akarja, hogy a nagyközönség egy igen kellemes és jó film emlékével búcsúzzon el az idei jó sikerű tavaszi szezonról. Mindenki nézze meg!

Vasárnap d. e. nagy ifjúsági előadás. Bemutatásra kerül egy egyszerű vigjáték MAX HAUSEN-nel, a híres komikussal.

Elmélkedés a filmről

Az egyetlen művészet, melynek történelme nem nyúlik vissza a történelemelőtti időkbe, a film.

Az új művészet keletkezése kiábrándítóan kevés volt romantikus. A technika megnyitott egy lehetőséget: gyorsan mozgatott fényképekkel folyamatos cselekvés illúzióját lehet keltetni. Ezután már csak a művésznek kellett eljőnie, aki a mondanivalóját az új formanyelvvel el tudja mondani.

Az első mozika a vurstlik és práterek közepe nyitak meg, a céllövődék és a panoptikum társaságában, — a közvélemény inkább a ringlispil konkurenciáját sejtette az első filmekben, mint a színházét. Az új művészet tehát nem dicsekedhet előkelő származással, de valószínű, hogy a többi művészetek indulása se volt előkelőbb.

Milyen lehetett az első vers? Az első kép? Az első dal? — Nem tudjuk. Néhány óskori, csaknem huszéves, filmre azonban valamilyen emlékszünet: egy szmokingos ur iájón, hogy a felesége megcsalja egy másik szmokingos urral, — néhány fájdalmas finctorral és egy sereg széles gesztussal megmutatja a nézőknek, hogy a dolog őt rendkívül kellemtelenül érinti, s aztán revolverrel lelövi a feleségét;

egy másik régi filmen betörőt üldöznek a rendőrök, a betörő zsákutcába kerül, tanácsátlanul áll meg egy pillanatra, aztán hirtelen elhatározással felmegy a falra, függőleges helyzetben szalad, mint a legyek az ablaklívén;

egy harmadik óskori film cselekménye az volt, hogy tulkövr szereplő a leglehettebb kalandokon megy át, anélkül, hogy baja történne: fejbeverik egy métermázsás kalapáccsal, a ház összedől felette, egy negyedik emeleti ablakból esik ki, — s így tovább.

A film első művészei tehát vagy eljátszadottak az új technika lehetőségeivel, vagy rosszabbul, primitívebbül ugyanazt próbálták kifejezni, amit a többi, fejlettebb művészetek már művészi módon nem tudtak tolmácsolni.

Az új művészetnek, a filmnek, szemére szokás vetni, hogy több giccsot hozott, mint művészetet.

A megállapítás igaz, de a szemrehányás igazságtalan.

Az igazi művészet mindig szerves része a kornak, amelyik kitermelte, — de az igazi giccsről is elmondhatjuk ugyanezt.

Homéroszt azzal szokták dicsérni az esztéták, hogy ha a görög életnek semmi más emléke nem maradt volna, mint a két híres eposz, — ezekből rekonstruálni lehetne az egész görög világot.

De vessük fel a kérdést: ha egy későbbi korra semmi más emlék nem maradna kultúránk termékeiből, mint néhány kötetnyi Courts-Mahler és egy-két hollywoodi film, — nem kapna-e rólunk, a mi világunkról, komoly és őszinte képet kései leszármazotunk?

Valljuk be, a kérdést igennel kell megválaszolniunk, mégha büszke esztétikái érzékünk minden hajszála égnek mered is.

...Mert minden kor kitermeli a maga sajátos művészetét, de ugyanugy kitermeli a maga sajátos giccsét is.

A feudális korban, amikor a nagyurak ígysokon és vadászutyákon kívül költöket is tartottak udvarukban, meg kellett születnie az ódai szárnyalású giccsnek, — hiszen a művészet mindig egyúttal használati tárgy is volt. A feudális ur, aki a hősi hírnevet szerette, vágyta, megénekelte a művészzel (szóval, dallal, színnel és formával) a saját dicsőségét. Azt akarta, hogy költők énekeljenek a tetteiről, — hát enni adott a költőknek.

A kereskedelem jegyében álló kor természetesen másfajta giccset kívánt. A pénzember nem szereti, ha a költők, (vagy a költészet mostohagyermek, az újságíró), a tetteiről énekelnek. A pénzember nem halhatatlanságot akar, de pénzt és akkor kezdett komolyan érdeklődni a művészetek iránt, amikor rájött, hogy a művészet nemcsak halhatatlanságot, de szép polgári hasznot is tud biztosítani.

A pénzember-társadalom eme felismeréséből született meg az üzleti giccs. Olyan könyvet kell írni, mely nagy tömegekben fogy s olyan képet kell festeni, amit könnyű eladni.

A giccs üzlet. S éppen ezért, mint minden más üzletben: giccsot eladni csak akkor lehet, ha kereslet van iránta. S ezért meddő donkizsottkodás Hollywood ellen dörögni. A moziba tóduló emberek milliói igazolják Hollywoodot. A kispolgár romantikus giccsot kíván: a herceg és a varróleány, a gépirókiaszonyt oltárhoz vezető bankvezér, a mesterdetektív és a fényes egyenruhák, — mindez hozzátartozik korunk igazi arcához.

S ezért hamis a szembeállítás: Hollywood vagy Moszkva? Művészet vagy giccs?

A hollywoodi film a kereskedelem jegyében fogant, — a moszkvai filmet egy másik világ termelte ki. Egy másik világ, amelyik nem üzleti hasznot akar sajátolni a művészetből, de propaganda-eszköznek akarja felhasználni. De ha megállapítjuk, hogy az igazi filmművészet legnagyobb és legjelentősebb

részét ez a másik világ, Oroszország termelte ki, — igazságtalan egyoldalúság ten tagadni, hogy már ez az orosz világ is megteremtette a maga giccsét, — propaganda-giccsét.

Hogy félreértés ne legyen: maga a propaganda még korántsem giccs, amint hogy nem minden magasztaló óda és nem minden népszerű regény giccses. Szigorú határvonalat persze nem lehet vonni, de ott, ahol a költő előtt más cél is lebeg, mint az alkotás, — már a giccs kezdődik.

S éppen ezért a giccs ugyanannyira magán viseli a kor képét, mely kitermelte, mint a művészet: megmutatja annak a társadalmi osztálynak az igazi arcát, amelyik a gazdasági és társadalmi rendet uralja. Ebből pedig vaslogikával következik, hogy a giccs csak akkor veszti el a lába alól a talajt, ha megszűnik a giccsel való üzérkedés lehetősége, ha giccsre nincs többé vevő.

A giccs jelentősége — szociális szempontból — rendkívül nagy. Mert az ügyesen csinált giccs rendkívül alkalmas arra, hogy félreneveljen tömegeket. A hitleri tömegörületnek is egyik leghatásosabb propaganda-eszköze a film volt. Az a film, amely újra fét istent csinált a háborúban alaposan megtépázott császári egyenruhákból.

A C. F. R. legújabb rendelete csökkenti az exportárak illetékét

A csökkentés csak meghatározott súlymennyiségre és távolságra vonatkozik

Bukarest, június 11.
A CFR igazgatósága ma rendeletet adott ki, mely bizonyos szállítási szabályzatok figyelembevételével csökkenti az exportárak illetékét.

A csökkentés vonatkozik azokra a legalább 5000 kilogrammos terhelésekre, amelyek a feladóállomástól minimálisan 200 és azokra az egész vagonos küldeményekre, amelyeket a feladóállomástól legalább 100 kilométeres távolságra szállítanak. Ennél kisebb távolságokra a kedvezmény nem érvényes.

Hasonlóképpen nem vonatkozik a kedvezmény az importárakra s azokra az exportárakra sem, amelyek valamely közvetlen nemzetközi tarifa rendelkezései alá esnek.

Bernhardt István, a 18 éves brassói zongorista a bécsi nemzetközi zongora-verseny döntőjébe is bejutott

Bécs, június 11.
A bécsi nemzetközi zongoraverseny során — mint annakidején jelentettük — a romániai versenyzők közül negyedmagával Bernhardt István, a fiatal brassói zongoraművész is bejutott az elődöntőbe. Mint újabban jelentik, Bernhardt István az elődöntőből a döntő mérkőzésbe is bejutott s most már —

minthogy a többi romániai versenyzőt nem klasszifikálták — egyedül képviseli Romániát.

Külön értékmérője ennek a győzelemnek, hogy ugyanezen a napon, Guiseppina Pittini, a budapesti nemzetközi Liszt-zongoraverseny egyik győztese, már nem került be az utolsó fordulóba.

Ankara közelében kisiklott a zsufoolt expressz

Hatvankét halálos áldozata van a borzalmas balesetnek

Ankara, június 11.
Borzalmas vasúti szerencsétlenség játszódott le Eskisehir közelében, ahol az utasokkal zsufoolt „Taurus-expressz” kisiklott. A katasztrófát — mint azt a vizsgálat megállapította, — az áradás következtében meglazult sínek idézték elő.

A megdöbbentő szerencsétlenségnek 12 halálos áldozata van. Ötven utas eltűnt.

Ezek valószínűleg a vízbe fulladtak. A közelben levő folyó ugyanis elöntötte teljesen a töltés alját, ahová a kisiklott vagonok legurultak.

A magyar kormánypárt 3200 gyűlést tart vasárnap a restauráció ellen

Budapest, június 11.
A nemzeti egység pártja — mint a B. L. tegnapi száma jelentette, — vasárnap egész Magyarország területén gyűléseket tart, amelyekben elsősorban a restauráció ellen foglalnak állást.

Összesen 3200 helységben tartanak holnap Magyarországon gyűlést.

Tekintettel arra, hogy a kormány a gyűléstilalmat felfüggesztette a holnapi

napra, az ellenzék is felkészül és szintén nagyobb beszámológyűléseket rendez.

Az appropriációs vita egyébként a magyar képviselőházban kedden fejeződik be, mikor is a zárszó jogán Gömbös Gyula magyar miniszterelnök ismét felszólal és leszegi újólag, hogy Magyarországon nincs talaja a legitimizmusnak

és a kormány minden eszközzel ellenáll mindenféle restaurációs mozgalomnak.

Băile Herculană HERKULES-FÜRDŐ

(BÁNÁT).

Világhírű kén- és só-hőforrások 54 fok Celsius

Leghatásosabb gyógyfürdő rheuma, köszvény, ischias, női-bajok stb. ellen. — Egész éven át nyitva. Nyári idény május-szeptember. Szobaárak az előző évekkel szemben jelentősen lecsökkentek. Október 1-től május 31-ig Lei 35—80.—, június és szeptemberben Lei 50—100.—, július és augusztusban Lei 90—250.— Lei közötti napi árakkal. Állami, közszolgálati hivatalnokok és nyugdíjasok 50 % kedvezményben részesülnek a szobaáraknál, július és augusztus kivételével, viszont a fürdőknél egész éven át. Kivánságra prospektust és bármilyen felvilágosítást küld a rom. kir. fürdőigazgatóság.

Diracțiunea Băilor Herculană.

Ismét dolgozott a jugoszláv diktatura bírósága

Belgrád, június 11.

A belgrádi államvédelmi bíróság szombaton ítélt meg az emlékeztető zárai forradalmi szervezet tagjait: Korcsulanics, Martinovics és Billand felett.

A bíróság Korcsulanicsot in kontumaciam életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Martinovicsot 20 évi, Billandot pedig 8 évi kényszermunkával sújtották.

Hatalmas tüzvész pusztított Amerikában

Newyork, június 11.

Nord Arlingtonban ma reggel kigyulladt egy celluloid gyár. A tűz nyomán hatalmas robbanások is voltak.

A gyárpületet nem lehetett megmenteni, sőt a gyárral szomszédos öt ház is teljesen elhamvadt.

A tűznek az első jelentések szerint 5 halott és 25 súlyos sebesült az áldozata. A tűz okát eddig még megállapítani nem lehetett.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Japán nem tűri, hogy „a támadó fél” fogalmát meghatározzák

Tokió, június 11.

A japán külügyminiszter ma utasítást küldött genfi követéhez, amelyben megtagadja, hogy

a követ egyáltalában ne fogadja el azokat a javaslatokat, amelyek a Kellogg-paktum kibővítését célozzák, mert Japán semmiféle konzultatív egyezménybe nem megy bele.

Általában nem fogad el semmi olyan népszövetségi meghatározást, amely a támadó fél fogalmát definiálja.

Japán ezt a merev ellentállását azzal magyarázza, hogy Kinávai és Oroszországgal való éles viszonya nem engedi meg, hogy a „támadó fél” meghatározásának kérdésében most engedelmeyeket tegyen.

190 HP. DIESEL, 50 és 60 HP. BENZINMOTOROK,

1—16 zollos vascsövek, Kornyal, Tischbein és Babcock multi és semi tubuláris gőzkazánokat elad

BIVOLARU Ploesti, Str. Bărcănești 18

Sulyos repülőkatasztrófa a tecuci repülőtéren

Bukarest, június 11.
A tecuci repülőtéren szombaton délután sulyos repülőkatasztrófa történt. Két iskolagép, amelyeken összesen négy főt ült, összeütközött, földre zuhant és porrázúszódott.
Egy hadnagy életveszélyesen megsérült, a másik három tisztet könnyebb sérülésekkel szállították kórházba.

Kényszeregyezséget kért az ötvenéves budapesti Fischer-féle porcellángyár

Budapest, június 11.
Az ötven év óta fennálló Fischer Emil féle budapesti porcellán és majolika gyár, amelyet egész Európában jól ismertek, ma csődönkívüli kényszeregyezés iránti kérvényt adott be a budapesti törvényhatóságnak.
A gyár ötvenszázalékos kvótát ajánl a hitelezőinek és arra tesz ígéretet, hogy a kvóta elfogadása esetén ezt az összeget nyolc hónap alatt fizeti ki.
A hatalmas kényszeregyezésben főként külföldiek vannak érdekelve.

Még mindig folynak a román-magyar kliring-tárgyalások

Bukarest, június 11.
A román-magyar kliringegyezmény alkalmazásával kapcsolatos tárgyalások szombaton a kereskedelmi minisztériumban tovább folytak a magyar és román delegátusok között. Hivatalos jelentést még nem adtak ki.
Itt említjük meg, hogy Mária királyné hétfőn érkezik Bécsből Bukarestbe.

Válóper helyett kettős halál

Tecuci, június 11.
Marcu Astrozie tiszthelyettes szombaton délután a Ferdinánd herceg-utca 4 szám alatt levő lakásában feltélenységből agyonlőtte feleségét, majd szívenlőtte magát és azonnal meghalt. A házastársak valóban voltak s a válóper tárgyalására a napokban került volna sor.

Szocialista kormány alakul Spanyolországban

Madrid, június 11.
Tegnap számában jelentette a B. L., hogy a spanyol kormány megbukott.
Ma este vett jelentéseink szerint a lemondott kormány helyébe a köztársaság elnöke az eddigi munkaügyi miniszternek, Indalencio Prieto Tuernek adott megbízatást arra, hogy az új kabinetet megalakítsa.
Az új miniszterelnök a szocialista párt-hoz tartozik.

Hőhullám Amerikában

Newyork, június 11.
Amíg itt szenvedünk a hűvös időjárás-tól, Amerikából hőhullámot jelentenek. Newyorkban ma 40-49 celsius fokot mértek és száz embert szállítottak be a kórházakba, napszúrással.
Egész Amerikában ilyen meleg van. E lehet, hogy talán valami ide is elhullám-zik.

A lett vaj és a német-ellenes bojkott

Berlin, június 11.
Néhány héttel ezelőtt a lett szociáldemokrata párt és a lett zsidók szövetsége közösen elhatározták, hogy a német árukat bojkottálják. Lettorszában tilosak az ilyen politikai bojkottok, de a lett kormány bár tudott erről a bojkottról, személt hunyt és nem intézkedett ellene.
Most a német kormány a lett bojkottal szemben retorzióval élt és egyelőre csak a lett vajat tiltotta ki Németország területéről.
A német kormány sajtóirodájának közlése szerint, amennyiben a lett vaj kitiltása sem szüntetheti meg a német áruk bojkottját, Németország további retorziókkal él majd.

Goiceanu Lupu-párti képviselő azzal vádolja a bukaresti német követséget, hogy rendszeresen támogatja a cuzista és vasgárdista lapokat

Bukarest, június 11.
Stefanescu Goiceanu Lupu-párti képviselő szombaton a képviselőház utján rendkívül érdekes és jellegzetes beadványt intézett Titulescu külügyminiszterhez.
Goiceanu beadványában elmondja, hogy a bukaresti német követség rendszeresen támogatja anyagilag a cuzista és vasgárdista lapokat.
Mintán ez a támogatás a román belpolitikai életbe való egyenes és korrupt beavatkozást jelent, a képviselő haladéktalanul közbelépésre szólítja fel a román külügyminisztert.

Rossz üzlet a megfiatalítás

Steinach, mint valutacsempész

Százezer frank biztosítékot hátrahagyva, megszökött Bécsből

Bécs, június 11.
Az innsbruck-milánói valutacsempészési ügy érdekes és szenzációs fordulatot vett.
Megállapítást nyert, hogy a csempészek között Steinach professzor is ott szerepel.
A professzor már tegnap a büntető hatóságok előtt állott.
A professzort 500 shilling pénzbírsággal sújtották és egyben kötelezték arra, hogy százezer frankot az osztrák Nemzeti Banknál letétbe helyezzen.
Ma reggel Steinach a százezer frank óvadékot le is tette a Nemzeti Banknál és megszökött Ausztria területéről.
Mint a bécsi rendőrség megállapítja Steinach repülőgépen Svájcba ment és így százezer frank elvesztésével megszúta, hogy a botrányban tovább szerepeljen.
Ugy látszik, Steinachnak volt oka arra, hogy Ausztriából megszököjék.
Es úgy látszik, hogy a megfiatalítás praxisis még Steinachnak sem megy: itt ott egy kis valutacsempészéssel is foglalkoznia kellett.

Hatvan állam találkozik a londoni világgazdasági konferencián

London, június 11.
Ujabb londoni jelentések szerint a konferencia résztvevőinek számát ma már pontosan meg lehet állapítani.
Összesen hatvanhat állam delegátusai vesznek részt a hétfőn megnyitandó világgazdasági konferencián.
A delegátusok között nyolc miniszterelnök és 100 aktív miniszter van.
Míg az egyéb minőségű delegátusok és az újságírók száma a kétezret is meghaladja.

Meggyilkolták Venizelos merényletjét

Egy rablóvezér kapott megbízást arra, hogy a görög államférfit elvele láb alól

Athén, június 11.
A Venizelos ellen elkövetett merénylet ügyében egyre titokzatosabb jelentések érkeznek. Tegnap jelentéseink arról számoltak be, hogy Athénben egy rendőrtisztet is letartóztattak, aki ellen az a gyanú, hogy a merényletet futni hagyta. Ma az a jelentés érkezik, hogy a miniszterelnök merénylete Karathanassis rablóvezér, aki csak tavaly szabadult ki a fegyházból.
E jelentés további részleteiben azt mondja, hogy Karathanassist meggyilkolták.
Azok gyilkolták meg, akik megbízást adtak neki arra, hogy Venizelosot tegye el láb alól és azért gyilkolták meg, hogy sohase derüljön ki, hogy kik voltak azok, akik erre a merényletre a rablóvezérnek megbízást adtak.
Egészen bizonyos, hogy a Venizelos elleni merénylet ügyében rövidesen érdekes és jellemző fordulatok lesznek.

Románia és a négyhatalmi

A francia külügyminiszter átiratban közölte a román kormánnyal a paktum aláírását

Bukarest, június 11.
A román politikai élet a maga teljességében a négyhatalmi egyezmény aláírásának hatása alatt áll. A francia kormány az aláírásról jegyzékben értesítette Cesi-anu párisi román követet, illetve a követen keresztül a román kabinetet.
Ez a jegyzék kihangsúlyozza, hogy Franciaország és Románia között a kapcsolatok a négyhatalmi egyezmény aláírása következtében távolról sem változott meg.
Boncour francia külügyminiszter átirata leszögezi azt is, hogy Franciaország a revízió kérdésében az érdektelt kisántant államok érdekeit teljesen megvédő kikötéseket tett.
A jegyzék átvételét Cesi-anu követ a román kormány nevében udvarias elismerő levéllel igazolta.
A román hivatalosság a négyhatalmi egyezmény aláírásával és az ezt követő jegyzékváltással kapcsolatban a helyze-

rást meg akarná változtatni, ami biztosítja azt, hogy esetleges revíziókérés esetén Románia nem marad elszigetelten.

6. Az alapokmány értelmében revízió nem hajtható keresztül, csakis egységes szavazatok alapján, beleértve az összes érdekeltek szavazatait is.

7. Így Románia ura marad határainak, a melyek fölött az ő beleegyezése nélkül senki sem rendelkezhetik.

A KORMÁNY ATSZERVEZÉSE

amint ezt most már felhivatalosan is közlik, külsőben áll. Ismeretes, hogy Lugosiannu kereskedelmi minisztert Romába neveztek ki követnek. Az ő távoztával megüresült miniszteri tárcát Vajda Sándor fogja betölteni. A miniszteriumot azonban az államtitkári rangban kinevezendő Gafencu képviselő fogja ténylegesen vezetni.

Madgearu pénzügyminiszternek Londonból való visszatérése után, tehát körülbelül két hét múlva, államtitkárt neveznek ki a pénzügyminiszteriumba. Erre a posztra dr. Ene Ernő képviselőt szemelték ki.

Ugyanakkor döntenek majd az importkontingentálási politikát irányító személy kinevezéséről is.

TITULESCU

pénteken a következő személyiségekkel folytatott tanácskozásokat:

Vajda Sándor miniszterelnök, Ugo Solo olasz követ, Rappart holland követ Pratty Soutzo spanyol követ, Palairat angol követ és Wilson, az Egyesült Államok követe.

A belügyminiszter vasárnap indul el Londonba Savel Radulescu külügyi államtitkár társaságában.

A pesti alvilág hirhedt figurái a bíróság előtt

Budapest, június 11.
Ma került a büntetőbíróság elé dr. Engel Benőnek, a budapesti alvilág jogtanácsosának, valamint Székely Györgynek és Schreiber Tamásnak ügye.

Engelnek az a büne, hogy egy nemlétező cipőgyár részére kaucióval rendelkező tisztviselőket és munkásokat vett fel, Székely viszont hamis telekkönyvi kivonatokkal földbirtokosnak játszotta ki magát, míg Schreiber Tamás egy egypergőrlő szülő betétkönyvet tízezer pengőre szölcára hamisított.

Ezen az „egyéni” bűncselekmények felül hárman közösen is igen sok apróbb csalást és hamisítást követtek el.

A bíróság Engelt 2 és fél évi, Székelyt 10 és Schreibert 8 hónapi börtönre ítélte.

Roosevelt egyre jobban kiépíti gazdaság-diktátori hatalmát

Washington, június 11.

A szenátus ma megszavazta a képviselőház által már korábban megszavazott azt a törvényt, amely Rooseveltet való-ságos vasuti diktátorra nevezi ki. Ugyan-csak megszavazta az ipar átszervezéséről szóló törvényt is, amely felhatalmazza Rooseveltet arra, hogy:

1. 3.3 milliárd értékű kötvényt bocsásson ki és annak értékével szabályozza a közmunkákat,

2. Szabályozhassa az ipari termelést, annak mennyiségét és annak árát.

3. Ugyanez a törvény azt is megengedi Rooseveltnak, hogy bérkonfliktusok esetén hatalmi szóval állapítsa meg a munkabéreket.

Ennek a törvénynek megszavazásával megindult az az akció, amely az árak emelését célozza és ezen a módon akarja a válságot likvidálni.

Ugyancsak így tartozik annak hire, hogy a dollár pánikszerű eresésének hatása alatt az amerikai aréltörzst ma ki-mondotta, hogy az arélt törzst tíz százalékkal felemeli és egyben felemeli a munkások munkabéret is, természetesen ugyan-csak tíz százalékkal.

Szerencsés számok

Bukarest, június 11

Az osztálysorsjáték mai húzásának eredményei:

300 ezer lej nyert: 25.940.

Százezer: 1911.

Ötvenezer: 42.019, 63.042.

Huszezer: 54.847, 6.383.

Tizenötöt: 19.242, 22.924, 37.928, 55.709.

Tíz: 67.113, 51.124, 40.440, 50.271, 61.330, 15.387, 17.877, 44.548, 28.445, 54.225.

HIREK

Hitvita a sakkról

Játékot a népek!
Néhány évvel ezelőtt még másként mondták: Kenyeret és szabadságot a népek! Amikor uralomra jutottak, a szabadságot behelyettesítették játékkal. Kenyeret és játékot! Ma már csak játékról beszélnek!

Nem mintha a kenyérigértet már beváltották volna. Kenyér nincs, tehát ne tévedjék róla említés. De boszorkányok vannak, tehát jöjjön a mágiyaégetés és a többi új nemzeti játék. Játék az van ma bőven Németországban.

De ha a forradalom már eljutott ideig, gondoskodni kell róla, hogy a játék meg is feleljen a forradalomnak. A kampóskereszt elméleti forradalmárai valóságos hitvitát folytatnak: milyen legyen. Mit szabad és mit nem szabad játszania a német népeknek. Melyik játék felel meg a teuton szellemnek s melyiktől kell óvni, inteni s ha kell, erőszakkal visszatartani a bitleri tisztítóüzben megnevesedett németiséget. A tömegjátékokat fenn a kormányban gondolják ki, ezektől a nemzeti szellemet ki merné elvitatni. De előfordulhat, hogy itt valahol, ott valahol, két bus német összehajol és a négy fal között, korcsmák játékasztalánál, szobájuk magányában játszanak. Ennek a játéknak is százszázalékosan németnek és nemzetiinek kell lennie.

A propagandaminiszter Göbbels megindítja lapjában, az Angriffban a vitát: Melyik a nemzeti játék? Ezúttal a sakk van soron. A vita heves, de szellemes, a hogy a kezdő gyorsírók mondanák. Az orthodox hitleristák engesztelhetetlenek. Nekik a sakk keleti játék. Perzsiából jött Európába s mint ilyen, gyanús. A reformisták a perzsákat szankszkritoknak, tehát árjárnak minősítik, a perzsák szemiatamentesek, tehát a sakk is szemiatamentes. Az utóbbiak táborába egyre döntőbb érveket sorakoztat a sakk mellett, de az ellentábor a játék monarchikus jellegével érvel a sakk ellen. Végül is Göbbels mesternek személyesen kell beavatkoznia. Göbbels a következő rabbinikus döntéssel menti meg a hatvanégy mező játékát.

„A sakkjáték lényegileg megfelel a kampóskereszt szellemének. Nézzük csak a játék menetét. Az egyszerű paraszt a legmagasabb méltósággal viheti fel, népe vezére lehet s eldöntheti a játszma sorsát. Vajjon nem hasonlítanak-e a nemetországi események ehhez a játékhoz? A sakkot ezennel német nemzeti játékká avatom.”

A böcsi rabbi döntése egy csapással a sakkot is megmentette és a német játékarúgyakat is, akik a zsidóság és a külföldi bojkott óta reszketős aggodalommal követnek minden hitvtát, mely a kampóskereszt tanházaiban megindul.

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változékony idő következik, sok esővel és zivattal. A hőmérsékletben lényeges változás nem várható.

— **KÖZAPOR A GYERMEKEKRE.** Kolozsvárról jelentik: Az Augusztéum-zárda évről vizsgáival kapcsolatban a gyermekek az apák vezetésével kedves évről ünnepélyt rendeztek. A Monostori zárda udvarát szép számmal megtöltötték az érdeklődő szülők és elragadtatással szemlélték gyermekeik előadását. Az ünnepélyt kínos incidens zavarta meg, történt ugyanis, hogy az udvar kerítésén keresztül kint az utcáról hirtelen közapor hullott a bentlevőkre. A meglepett szülők egyrésze gyorsan kiszaladt az utcára, hogy megleckéztesse az ünnepély zavaróit. A szülők megjelenésére ő: pirossapkás diák eredt futásnak. A diákoknak, ugyalszik, nem tetszett a gyermekek magyaryelvű ünnepélye, ezért zavarták meg kövekkel. A futó 5 diák közül egyet a szülők utolértek a Monostori sörház előtt és alaposan ellátták a baját. A diákok, aki joghallgató, az ünnepély szemlélésében megzavart szülők úgy megverték, hogy egy arrajáró tisztuck kellett ki-

szabadítani a verések sulya alól. — Megemlékeztünk arról a felelőtlen aktusról, amely alkalommal egy néhány diák a Magyarországról érkező lapokat elégette. A károsult hirtelre részére a hatóságok azóta egy század katonaságot bocsátanak rendelkezésre, hogy hasonló esetek a jövőben elő ne fordulhassanak.

— **ELITÉLT KOMMUNISTÁK.** Temesvárról jelentik: Az év elején Aninán kommunista propaganda miatt több embert őrizetbe vettek. Úgyükben a temesvári hadbírósg pénteken tartotta meg a tárgyalást s a vádlottakat, Brezer Mihály, Demarcs István, Maigut Mátyás és Ciunderlik Edét egy-egy évi börtönrre ítélte.

— **Már a siketnémák is pletykáznak.** Temesvári tudósítónk jelenti: Az egyik temesvári napilapban érdekes nyíltéri közlemény jelent meg: Schäfer Flora urhölgy, aki a temesvári Gyárvarosban, pontosan a Fő-utca 52 szám alatt lakik, e nyíltéri közleményben felszólít néhány siketnémát arra, hogy a hírterjesztést hagyják abba, s ne rágalmazzák többet, mert a pletykálkodók ellen erőteljes lépéseket fog tenni. Hír szerint a nyíltéri nyomán a siketnémák ijedten elhallgattak és többé hallani sem akarnak csalfa információkról.

Rückwärtskonzertierung egyelőre nem az egész vonalon, csak a német film és a német újságírás terén. Ez a hitleri birodalom egyik legfrissebb szenzációja amivel meglepi a kulturálisokat. Hans Albers-ét, Lee Parryt (és több, szintén elűzött filmsztárt) visszacsatolják Berlinbe. Halálán van a német film, csillagok nélkül nem ég az ég és szálak nélkül nem filmipar még a horogkereszt filmipar sem. Rückwärtskonzertierung, szól a legfrissebb náci-jelszó. A Berliner Tageblattban újra megjelent az elűzött munkatársak cikkei. Alfréd Einstein neve megint négyszer-ötször szerepel a tárcarovatban. Vissza az egész, harsog a hallali. Gyerekek vissza, jó szellemek s szeresselek, mint régen. Hamar rájöttek, bár az egészet vissza lehetne csinálni.

— **Nagypárad 20 milliós kölcsöne.** Tudósítónk jelenti: A bukaresti postatakarékpénztár megszavazta Nagypárad 20 millió lejes kölcsönét. A polgármester kijelentette, hogy a kölcsön felhasználásának módjait a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzése mellett vitatják meg, továbbá a kölcsönt olyan befektetéshez használják fel, amely segít a munkanélkülíeken.

— **A MINDEN NŐ ALTAL ANNYIRA ÓHAJTOTT** és irigylet szépséget nem lehet csak különféle külső, kozmetikai eljárással megtartani. Amíg a szervezetben nem kering egészséges, vörös vérszálakban gazdag vér, amely az izmokat táplálja s a ráncosodást megakadályozza, a szépséget intézetek minden erőlködése kárba veszt. A híres ARTOSE gyógybor újjaéleszt a vért, ami által a külső felületek vérkeringése dusan táplálja és felfrissíti az izmokat és ez adja meg a rendszerben lévő szervezet igazi egészséges kinézését.

— **Megállapították az ismeretlen kommunista személyazonosságát.** Tudósítónk jelenti: Annakidején megírtuk, hogy a nagyváradi rendőrség őrizetbe vett egy kommunis tagyánus fiatal embert, aki nevével heteken keresztül nem volt hajlandó elárulni. Most végre kiderítették, hogy az illetőt Nemesnek hívják s marosvásárhelyi illetőségű. A munkást szembesítések végett Marosvásárhelyre szállították.

— **Furtwängler a berlini Operához szerződött.** Berlinből jelentik: Furtwängler tegnap szerződött a berlini Operához. A szerződés öt évig felbonthatatlan.

— **A magyarországi pincérek a borral való ellen.** Budapestről jelentik: A szállodai éttermi és kávéházi munkások szakmai tanácsa ma Budapesten népes gyűlést tartott, amelyen a borral való rendszer ellen foglaltak állást. A szakmai tanács azt követeli, hogy a kormány rendeletileg tiltsa el a borral való és szüntesse be ezt a rendszert, mert európai állam fővárosához nem méltó, hogy pincérek még mindig borral valóval fogadjanak el.

— **Magyarok a londoni sakkolimpiáson.** Budapestről jelentik: A Londonban most kezdődő sakk-olimpiászra a magyarok közül ma reggel a következők utaztak ki: Moór Gyula, Havasi Kornél, Abonyi István, Maróczy Géza, Lilienthal Andor és Steiner Lajos. A verseny hétfőn kezdődik.

— **Mattern tovább repül.** Moszkvai jelentések szerint Mattern ma reggel Jelejban ismét felszállt és tovább repül Haba-lowk felé.

— **Az építőmesterek országos szövetségének elnöki tanácsa** június hó 10-én tartotta Brassóban rendes évi közgyűlését. Csizsár Lajos elnöklésével. Az elnöki tanács tudomásul vette a pénztári és adminisztrációs jelentéseket, amelyeket Schwecht Károly ügyvezető elnök terjesztett be, majd a sulyos közgazdasági helyzetet következtében beállott építési nyomorral foglalkozott. Szó volt a kontárkodás-

— **Holttestek a folyóban.** Nagypáradról jelentik: A palotai csendőrség a folyó vizében, ismeretlen katona holttestére bukkant. Báród közsg határában a Körös egy hatvan éves parasztember hulláját vetette a partra. A csendőrség mindkét ügyben erőteljes nyomozást indított, hogy az ismeretlen halottak kilétét s haláluknak körülményeit megállapítsák.

— **OTTHON NYARALNAK TIZIDÉN AZ AMERIKAIÁK.** Washingtonból jelentik: Az amerikai kirándulók ez évben feltűnően csekély számban fognak áthaladni az óceánon. Ez a körülmény kiváltságos hivatal statisztikai adataiból is, amelyek szerint feltűnő módon csökkent a külföldi utazók száma. Sok tízezer amerikai, kik jobb időben Európában töltötték vakációjukat és még ma is módjukban állna egy európai utazást lebonyolítani, a csikagói világiállítást fogják megtekinteni, vagy Amerika természeti szépségeit, amiket mostanában rendkívül intenzíven propagálnak. Ujabban divatba jött a hajóutazás is Amerikában és a hajózási társaságok ott is megrendezik az Európában divatos partmentéri hajóutazásokat.

ABLAK

ról is, amely a képesítési törvény szövegére az építőmesterség terén dühöng. Miután az elnöki tanács, Csizsár Lajos elnököt, az ipar- és kereskedelmi érdemrenddel való kitüntetés alkalmából szívélyesen üdvözölte, a tanácsülés véget ért.

— **ORSZÁGOS GALAMBLOVÓ ÉS CEL-LÖVŐ VERSENY HERKULESRŐDÖN.** A lugosi vadásztársaság f. évi július hó 8-án és 9-én Herkulesfürdőn országos galamblovó és céllövő versenyt rendez, melyre az ország vadászait, lövészeit, sportbarátokat ezúton is tisztelettel meghívja a rendezőség. A verseny programja a következő: I. Szombaton, július hó 9-én d. e. 9 órai kezdettel, 1. 20 drb. üveggömbre, d. u. 3 órakor 25 drb. agyaggalambra 10+10+5-ös szériában, II. Vasárnap, július 10-én d. e. 9 órai kezdettel: 1. 10 pár üveggömbre (duble) 5—5 pár szériában, 2. d. u. 3 órakor főverseny 7 drb. élőgalambra. A versenyen a montecarlói nemzetközi versenyszabályok érvényesek. A fenti versenyszámokon kívül mindkét napon át céllövő verseny is lesz, kiskaliberű (22 cal.) golyós fegyverekből, 30 méter távolságra. Minden versenyszám három díjjal díjaztatik. Nevezési díj: Főversenyre 300 lej, többi versenyszámra számonként 200 lej. Nevezések f. évi július 1-ig Stöcker Antal Lugos, Str. Eminescu 1. címre küldendők, legkésőbb azonban a verseny napján d. e. 10 óráig a nevezési pénztárnál jelentendők be. Tekintettel arra, hogy a verseny iránt igen nagy érdeklődés mutat-

a legjobb
cipőkrém

Kérje mindenütt

kozik, a rendező vadásztársaság felkéri a résztvevni óhajtoakat, hogy lakásigényüket a herkulesfürdő (Baile Herculanee) fürdőigazgatóságának lehetőleg mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. Hogy a versenyen tényleg az ország legjobb lövői mérhessék össze erejüket, a vadásztársaság a versenyen résztvevni óhajtok részére utazási kedvezményt is fog kiosztani, valamint autóbusszjáratokat is fog beállítani. Az utazási kedvezményt igénylők kéretnek felvilágosítás végett megkereséseket az alábbi címre küldeni: Stocker Anton, Lugoj, jud. Severin. Str. Eminescu.

Sváb fia és magyar leány

Temesvár, június 11.
Öngyilkosság az összes korszerű követtelményekkel, Temesrékason:

Szenási Mátyás 26 esztendőes rékási leány, akinek szülei sváb anyanyelvűek, magyar leányt akart elvenni feleségül. A szülők a házasságot, különös tekintettel a hitleri uralomra, nem engedélyezték.

A leány feloszlott holttestét pénteken találták meg az egyik elhagyott kutban.

Rotschild Resicán

Temesvár, június 11.
Báró Rotschild Móric, a párisi Rotschild ház feje a napokban, miután Bukarestben az Auschnitt-pénzcsoporttal tárgyalta, autót Resicára utazott, ahol az egyik igazgató kalauzolója mellett megtekintette a műveket.

A látogatás után, amelyet többféleképpen kommentáltak, a báró Pestre utazott.

A szatmári kereskedők tiltakozása a tulmagas városi taxák ellen

Szatmár, június 11.
A szatmári kereskedők és iparosok a polgármesternek memorandumot nyújtottak át, melyben kijelentik, hogy amennyiben a város az értéktaxát — amely 15 százaléka az üzletbérnek, — nem redukálja, úgy bezárják üzleteiket, illetőleg visszadják az ipart. A polgármester kijelentette, hogy ha majd a taxakivétel végösszegét ismeri s ha a költségvetés helyzete megengedi, szó lehet az értéktaxák utólagos mérsékléséről.

Az érdekeltek a polgármester válaszára meglehetősen vegyes érzelmekkel fogadták.

— **A BRASSÓI LOVAREGYLET** vasárnap június 11-én, délután fél öt órakor tartja idei lovadaünnepélyét, amelyre — minden más meghívó helyett — mindazokat, akik sport iránt érdeklődnek, ezúton hívja meg a rendezőség. Belépésre jogosító műsorok a Westmean cégnél (Lensor) és vasárnap a lovardában kapható.

Steckbrief!
WILLY FORST
als
Peter Voss,
der
Millionendieb
unter der Regie von
E.A. Dupont

LUX MOZGÓ

Hatamas sikerrel fut a legőrlétebb film:

A milliók tolvaja

amelyben **WILLY FORST** mellett **Paul Hörbiger** és **Ida Wüst** kabinetalakítást nyújtanak. — Kellemes, lebilincselő, szórakoztató. Mon. ERO-film

Ma este étkészése alatt vegyen egy szem „Grain de Vals“-t. — Hatása holnap reggelre mutatkozik.

heshajtó

GRAINS de VALS

vértisztító

sővényi és opoterapius kivonatokból készült

Ketten is megfeleltették a gyergyószentmiklósi botrányos tanácsalakulást

Gyergyószentmiklós, június 11.

Gyergyószentmiklós lakosságát még most is a tanácsalakulás tartja izgalommal, melyen dr. Max Cămpăanu ügyvéd személyében román polgármestert választottak — a magyarok. Cserbenhagyva a magyar párt hivatalos jelöltjét, dr. Fejérváry Balázs ügyvédet.

Amint előrelátható volt, a felháborító alakulást nem is egy, hanem több oldalról megfeleltették. Dr. Lőrincz Károly felelősséget nyújtott be az új címen, hogy az alpolgármesternek megválasztott azazda egy szót sem tud románul. Nap Gyula kereskedő pedig több aláírással állított felelősséget ismerteti, hogy az állandó választmány egyik tagja nem román állampolgár.

Amint a felelősségek indokaiából is látszik, a közigazgatási élet javában zajlik Gyergyószentmiklóson. Aczárkodnak egymásra az emberek, ahelyett hogy megértenék, a köz előnyére egyszer már a választott tanács kezébe adnák az ügyek vezetését.

Komoly forrásból szerzett információk szerint a felelősségeknek helyt fogadni és újabb alakulást rendelni el. Addig is az ügyeket az interimárbizottság vezeti, melytől, amint látszik, ez a székely városka soha sem tud megszabadulni, mert nem engedi az az egyetlenség, mely gyűlöletből áthidalhatatlan éket vert a szembenálló magyar felek közé.

Igazán ideje volna erélyesen, de egyáltalán megfelelő tapintattal a gyergyószentmiklósi darázs-fészkekbe belenyulni, melyek előbb-utóbb a város anyagi pusztulását fogja maga után vonni.

Kolozsvári Magyar Színház vendégjátéka az Apollóban

HETI MŰSOR:

Szombat, június 15-én este 9 órakor: *Zsák-bamacska*. (Operette-ujdonosság, először! Budapest 250-szer került színre! Az utóbbi évek legbrilliansabb operettje. A teljes kolozsvári operette-ensemble bemutatkozása. Rendkívül olcsó helyárak! A legdrágább jegy 65 lej! Sorozatszám: 1).

Pénteken, június 16-án este 9 órakor: *Zsák-bamacska*. (Operette-ujdonosság másodszor. Sorozatszám: 2).

Szombaton, június 17-én este 9 órakor: *Irja hadnagy*. (Világsszenzáció! Ujdonosság, először! Az európai színpadok bombasikerű ujdonsága! Sorozatszám: 3).

Vasárnap, június 18-án d. e. 11 órakor: *Hőfehérke és a 7 törpe*. (Gyermek-előadás. Nagyon olcsó, mozi-matiné helyárakkal. Sorozatszám: 4).

Vasárnap, június 18-án d. u. 6 órakor: *Alvinci huszárok*. (Operette-repriz. Sorozatszám: 5).

Vasárnap, június 18-án este 9 órakor: *Zsák-bamacska*. (Operette-ujdonosság harmadszor. Sorozatszám: 6).

Hétfőn, június 19-én este 9 órakor: *Irja hadnagy*. (Ujdonosság, másodszor. Sorozatszám: 7).

A műsorra tűzött előadások jegyei előre ártíthatók az Apolló pénztáránál d. e. 10-től 6 óráig és délután 5 órától 8 óráig.

A mezőgazdasági terményeket majdnem díjtalanul szállítja a magyar vasút

Ceszallítják a személytarifát is

Budapest, június 11

Röviden jelentette már a B. L., hogy Magyarországon nagyobb szabású gazdasági reformokat léptetnek életbe. A többek között átszervezik a MÁV tarifáját is és különösen a terményekre olyan alacsony díjszabást állapítanak meg, hogy azok a legolcsóbb díjtételek mellett juthatnak ki az országból.

A MÁV tarifa csökkentésével kapcsolatban Fabinyi kereskedelemügyi miniszter

nyilatkozott a magyar sajtó képviselőinek és kijelentette előttük, hogy nemcsak a teher, hanem a személyforgalmi tarifát is leszallítják.

A leszallítás nemcsak a kis-, hanem a nagytávokon is életbe lép.

A MÁV azt reméli, hogy a tarifaleszállításból jelentkező deficitet egyrészt a nagyobb forgalom kárpótolja, de amit a nagyobb forgalom nem fedezne, azt a bolseta alaphól egészítik majd ki.

Sport

Rövid sporthírek

A Hargita vasárnap délután a brassói kerületi bajnokkal, az IAR-rel játszik ligabajnoki mérkőzést fél 6 órai kezdettel a Bertalan-pályán. A repülőgépgyáriak felállítása: Gusbeth, Mátéfy-Szávai, Tana-Jakóczy-Zangor, Tampa-Leuca-Bertha-Zoltán-Bunusi. Előzőleg az Olympia és az Izvorul játszanak bajnokit.

Az Ujpest 8:2 (1:1) arányban legyőzte a pilseni válogatottat.

Järvinnen finn gerelyvető újabb versenyt 74.61 métert ért el.

A magyar belügyminiszter a Somogy-Soroksár-ügyben úgy döntött, hogy a Somogy 2:1 arányú győzelmét ismerte el. A Soroksár tehát a második ligába kerül, a Somogy osztályozott játszik a Vasassal. Az 1936-os olimpiát Berlin rendezi. A német delegátus bejelentette, hogy a nemzetközi szabályok tiszteletbentartásával szervezik meg a nagy tornát.

Tilden Nagyoaradon! Előrehaladott tárgyalások folynak Tilden és a NAC között, a világhírű teniszszó nagyváradi vendégszereplése ügyében.

A király a Merit Cultural másodosztályú érdemrenddel a következő ismeretebb sportembereket tüntette ki a június 8-iki ünnep alkalmával: Albrich Gerhardt, Csegezy György, Gál Lajos, ifj. Nemes Ferenc (Nagykároly), Bodola Gyula, Steinbach Péter, Wetzer Rudolf, Vogel Imre, dr. Somodi András, Kovács József, Gust Hermann, Klöckner Rudolf, Lexen Frigyes, Lexen Erwin, Lexen Ottó, Dahinten Marianna, Hausleitner Ilse. Összesen 140 ember.

A görög válogatott csak jövő hét szombatián utazhatik haza hajón s így csütörtökön Athén válogatottja néven Bukarest ellen játszik.

Olaszország nyerte a törccsapatversenyt

Budapest, június 11.

Az európaibajnoki vívóversenyek során tegnap a törccsapatversenyeket rendezték meg.

Az első összecsapáson Magyarország 13:3 arányban legyőzte Romániát, Olaszország pedig 14:2 arányban. Egyéb eredmények: Olaszország-Ausztria 12:4, Magyarország-Jugoszlávia 14:2.

Végeredményben 1. Olaszország. 2. Magyarország. 3. Németország. 4. Románia. 5. Jugoszlávia.

Szerkesztői üzenetek

„Fiatalkok száma” Nap-nap mellett érkezik kézirat a Fiatalkok számára és ahogyan egyelőre még futólagosan a beérkezett anyagot áttekintettük, úgy látjuk, hogy sok értékes írásművet is kapunk. Mindazokat, akik az ismeretlen erdélyi írók felvonulásában részt akarnak venni, arra kérünk, hogy feltétlenül géppel írott kéziratot küldjenek be, mert a sokféle és sok kézírás átolvasása hihetetlen munkát vesz igénybe. És ezenfelül még egyet: sok a vers és kevés a próza. A beküldött anyagok mintegy nyolcvan százaléka verses. Ez természetesen is. A fiatalság lírai természet, szubjektív és így azt hiszi, hogy csak a lírában fejezheti ki magát. Ennek ellenére is: prózát kérünk. Prózát kérünk már csak azért is, mert a próza jobban megérzékelteti a világnézetet, a tanulságot, a politikai vagy társadalmi hitvallást, mint a „kezedelges” vers. Ezen a seregszemlén pedig az erdélyi fiatalság világnézletét kell felvonultatni. — K. Rezső. Tényleg, ma is szükséges az aláírás-ugynevezett diplomáciai hitelesítése. Eszerint kedves neje a közjegyző előtt írja alá az okmányt és az ő aláírását a közjegyző hitelesíti. A közjegyző aláírását az illetékes törvényszéki elnök, ezét az igazságügyminiszter és ezét a magyar követség. Ez bizony elég költséges dolog, de esetleg hátrítsák a költségeket a vevőre, vagy az eladáshoz társakkal osszák meg, hiszen ezeknek is érdekük, hogy az adásvétel lebonyolítottassék. Kedves feleségének csak a közjegyző előtt kell személyesen megjelennie, a többi nélkül el lehet intézni, sőt a további eljárásban nincs is reá szükség.

Dr. H. L. körorvos. Kolozsváron leánynevelő intézet — zsidó — már nincs. Volt egy, a Hochmann Auróráé, de megszűnt, mert anyagilag nem bírta tovább. Egyetlen mód az lenne, hogy gyermekét jobb úri családnál helyezze el, vagy pedig a Marianumban, amely azonban nem könnyen vesz fel más vallású gyermekeket. — P. Gy. Willer József magyarpárti képviselőt levelével megtalálhatta az országos magyar párt bukaresti irodájában, București, Str. Clemenceau 11. — T. F. Gábor István címe: Oradea, Rimanóczy-utca 12. Tessék közvetlenül írni. Mi az Ön levelét elküldöttük neki és azt hisszük, szívesen eljár abban, hogy az illető mérnök Önél jelentkezésk. — S. B. Konstanca. Jakob József volt bihari prefektusnak békében Kolozsváron jogi szemináriuma volt. Jogvégzett ember, de sem a multban, sem a jelenben nem volt egyetemi tanár. A másik kérdésével forduljon a bécsi udvari levéltárhoz, amely ma is megvan. Ott felvilágosítják. — Sch. Teréz, Medgyes. Mándy Ilona Párisból beküldötte hozzánk az Ön levelét azzal az üzenettel, hogy nem tud a kezéjéjárn. Párisban nincsenek ilyen intézetek, vagy ha vannak is, azoknak működését nem lehet a romániai viszonyokra alkalmazni. Azt ajánlja és mi is azt ajánljuk, hogy tessék a dohoz hozzákezdeni. Ami ötletes, újszerű és finoman vezetett, az még ma is beválk. — R. S. Kápolnokmonostor. A csikágói világkiállításra éppen olyan amerikai utlevél kell, mint bárhova. A külömbőség mindössze az, hogy ez alkalomból az amerikai konzul nem tagadja meg a vízumot. Tessék a szükséges adatokat valamelyik utazási irodától, vagy a bukaresti amerikai követségen beszerezni. A követség, ha hozzáfut, azonnal részletes ismertetést, ugynevezett kiállítási propagandát anyagot küld, amelyből a kiutazás minden részletét megtudhatja. — M. J. Nagyenyed. Szanatórium. A nyaraltatási akciónk díjtalan. Tessék csak a szelvényt kívágni, kitölteni s mi az Ön ajánlatát, vagy esetleg ke-

resletét díjtalanul közöljük. A többi kérdéseire kiadónk levélben válaszol. Levelezőlapját áttettük. Valami tévedés lehet a dologban, hogy eddig a B. L.-at nem kapta meg. — Sz. E. Bukarest. A külföldi kéziratokat ma címére visszaküldöttük és a „Fiatalkok számára” szívesen látunk Öntől újabb dolgozat. Lehetőleg prózát küldjön, mert az eddig befutott hatalmas anyagban máris tulteng a vers. — T. G. P. Kolozsvár. Sajnos, már nem emlékszünk annak az amerikai lapnak a címére, de a következőket ajánljuk: írjon Budapestre, a Magyar kivándorlókat és viszsavándorlókat védő irodának (Budapest, Fiumei-ut 4.) és közölje vele a teljes tényállást. Ez az iroda a magyar állam hivatalos szerve és így biztos lehet abban, hogy ügye jó kezekbe kerül. Ha a dolgot elintézi talán nem is tudják, de legalább meghizható utmutatást adnak, hogy miképpen kell az ügyet a legjobban elintézni. — Terrorizált magántisztviselők, Szatmár. A fogas jogi kérdések nagyon ötletesek és különösen ötletes, hogy feladónak Önök azt tüntetik fel, akit megvádolnak. Sajnos, az ügyben azonban érdemileg nem nyilatkozhatunk, mert — nem értjük. Tessék a tényállást megírni pontosan és részletesen, hogy mit követett el az illető ügyvéd és mi lekontrolláljuk az Önök adatait és ha ez az ellenőrzés igazolja állításait, meg is írjuk az esetet. Lehet, hogy a dolog nagyon érdekes, de így elburkoltan és összekuszáltnan nem értjük. — B. D. 25. Tessék Szombati Szabó István ref. lelkészhez, Lugosra fordulni. Ő ebben az ügyben teljes felvilágosítást tud adni. — R. O. Lupény. A három héttel ezelőtt írott levelét nem kaptuk meg. Nagyon szívesen foglalkoznánk a kérdéses szilvölgyi ügygel, már csak azért is, mert amint mostani sürgető leveléből kivesszük, a dolog a dévai iparkamara előtt van már. Sajnos azonban, nem tudjuk azt, hogy mi az a „dolog”. Szíveskedjék a tényállást megismételni, hogy utánajárhassunk. — Kovácsy. 1. A statisztikában az a kifejezés, hogy „lakos” egyetlen lelket jelent és nem családot. A „lakos” lehet bármilyen koru, nemű. 2. Budapest lakossága környekével egyetemben másfél millió. 3. Bukarest lakosságának száma 650 ezer. 4. A világ lélekszáma pontosan nem lehet megállapítani. Csak hozzávetőleges becsléseink vannak. Ezek szerint a világ lélekszáma mintegy kétfélmilliárd.

Sorsjegyüzenetek:

Sorsjegyrovatunk vezetője: Steiner József, Suplacul de Barcan, jud. Bihor, a B. L. szerkesztői üzenetei útján díjtalanul, közvetlen érdeklődésre azonban csak 20 lej válaszbélyeg ellenében válaszol.

Dr. G. M. Toplița. A kéredezett papírok elég megbízhatóak, összesen 900 lejt érnek.

FÁJDALMAK, GÖRCSÉR REUMA, KÖZSVÉNY

AKNÉ, EGZEMA, HERPESZ PSZORIASZ.

Romlott vér Borzalmas éjszakák

A beteges vérűek a fájdalom martalécai. Közsvény, reuma, zsába, idegfájdalom szüntelenül gyötrik. Érdagánat, tályog, görcsér tönkreteszik álmait. Míg az érelmeszesedés rémálmokat szül, rettenetes álmokat.

Az egzema, a herpesz, az eritem, a szikozis, az akné, a psoriasisz állandóan marcangolja bőrüket. Éjjelüket az állandó bőrvészektettség teszi borzalmassá. De nincs szükség kétségbeesésre. Ezren meg ezren tapasztalhatták, hogy állapotuk egyik napról a másikra megváltozott a RICHELET VERTISZTÍTÓ alkalmazásával, amely győzedelmeskedik a legkritikusabb betegségekben. Eltávolítja a testből a mérges anyagokat a RICHELET VERTISZTÍTÓ gyökeresen gyógyítja a fájdalmakat, visszatja az véredé nyrendszert frissességét, megtisztítja a bőrt, beheggeszti a sebeket és tályogokat, melyek mint egy varázsűtésre nyomtalanul eltűnnek.

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonn (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAT Bukarest, 4. Strada Pitar Mos.

Tricoline

a selyem riválisa

A valódi „TRICOLINE”-ből készült ingek, gallérok, pizsamák, ruhák, kényelmesek, elegánsak és tartósak. A kiváló minőség és a minia finomsága változatlan marad, gyakori mosás után sem megy össze. Szép, elegáns és tartós. — Az eredeti gyártmány szelén a „TRICOLINE” szó van beszöve. A valódi TRICOLINE „konfekciók a „TRICOLINE” védjeggyel vanna k ellátva.

A manchesteri „VENCO”-művek e redeti gyártmánya.

Egyedüli nagybani képviselők: GOLDSTEIN & ORNSTEIN GALATI BUKAREST

Vințul de jos-i előfizető. Nem nyert. Körülbelül 1000 lej.

75.073 Felsőbánya. Nem nyertek. 7—800 lej.

F. János. A szerbek még érnek valamit, de nem nyertek, a magyar teljesen értéktelen.

K. János, Racosul de jos. Levelét annak idején megválaszoltam és közöltem, hogy b. papirjai eddig nem nyertek.

S. Julia, Brassó. Játsszának, értékük is van, de eddig nem nyertek.

N. J. Sighisoara. Minden érdeklődő levelet megválaszoltunk, üzenetünk bizonyítással elkerülte b. figyelmét. Megismételjük: A bankot nem ismerjük, a kért papírok értéke kb. 900 lej, üntől függ, hogy megveszi-e őket, vagy sem, mi tanácsot erre nézve nem adhatunk.

A. Péter, Teius. Nem nyert.

Hétéves előfizető. Nem nyert.

H. M.-né, Halmeu. Nem nyert.

Marx et Co. Aiud. Ha a vöröskereszt, mely iránt érdeklődnek olasz, szerb, vagy csehszlovák, akkor kérjük ennek közlésével ismét érdeklődni; ha magyar vagy osztrák, úgy a többi kért papírokkal együtt értéktelen.

7407—189. Carei. Azok a kötvények jők. Eddig nem nyertek.

L. K. tkoi, igazgató, Alesd. Nem nyert. Levelben is közöltük.

Ozo. J. S.-né, Sighet. Nem nyert.

P. L. nyugdíjas, Seini. Az olasz 35 lírát nyert, a többinek már nincs értéke.

G. József, Brassó. Levelben is közöltük, a papírok nem nyertek.

S. Jenő, Simeria. A Baulosék eddig nem nyertek, a többi értéktelen.

K. Zoltán, Oradea. A szerbek nem nyertek, a magyar teljesen értéktelen.

Méhészeti gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára **120 Lei**
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

SZABÓ MÁRTON
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 74
Első brassói specialisan berendezett autórugóüzem — Állandóan raktáron kész rugók, 10-és mellékletek bármilyen típusú autókhoz. — Javítások gyorsan készülnek. Négyen leszállított árak.

Hegymászó cipők

garantált vízmentes, legelőnyösebben beszerezhető

D. MOCIORNIȚA

CÉGNÉL, BRASSÓ, Kolostor-u. (Str. Voevodul Mihai) 14

Lei 540 párja

Püspökfürdői
Rádiumos iszap- és Moór-fürdő

Reumáját, ischiását, ízületi és idegyulladását, köszvényét, trombozist meggyógyítja. Szakorvos vezetése alatt Moór-iszapfürdő és pakolás.

Hullámfürdő!
Napipenzó:
120 lejtől.

Elsőrendű zene, minden este tánc.

Kóser étterem is Kérjen prospektust

PÜSPÖKFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA

(Oradea mellett)

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

Vétel-eladás

Házikészítésű narisnyák, zoknik, kiránduló stucnik, tartós anyagból, jó kivitelben nagyon olcsón kaphatók. Fejleszt, valamint harisnyaszem-felszedést is vállalok. Brassó, Str. Filipescu 59. (volt Hátul-só-kőbánya), földszint. 11485

Eladó ház külvárosban, Plev. na-utca 10. Értekezni ott, vagy rózsatéri rádióüzletben. 11648

Fürdőszoba

és vízvezeték berendezések
legolcsóbban
SANITECHNICA
Brassó, Malom u. 1 (Bologna)

Vendéglői asztalokat, székeket, valamint kisebb jég-szekrényt keresek megvételre. Cim 11727. szám alatt a brassói kiadóban.

Kirakatablak és üzletajtó, rollóval (használt) olcsón eladó. Brassó, Calea Victoriei 36. 11728

KRISTALY-TUKRÓT, 1.60—2.30 m., íróasztalt, pult, stélszít, stb. olcsón eladok. „Mode Galanterie”, Braşov, Regele Carol 25. 11730

Jól bevezetett FODRASZ-ÜZLET külvárosban, forgalmas helyen eladó. Cim 11724. szám alatt a brassói kiadóban.

ELADÓ földszintes HÁZ, kerttel. Brassó, Szitás-utca 27. 11719

Eladó csukott Fiat autó, 14. keveset használt. Értekezni Lucardi üzletében, Braşov, Str. Lungă No. 8. 11720

Régi ökörfeses bélyegek eladók. Balázs János fodrász, Cernatu, jud. Braşov. 11721

Állást nyer

Keresek szakácsnőt, közepkorú, tisztát, román nyelv ismerete megkívánatik. Ajánlatokat kér D. Arghir, Sinaia. 11700

GOMBOS URISZABÓSÁGA
Brassó, Kapu-u. 41.
Férfi öltönyök, felöltők stb.
elegáns, szolid kivitelben, jutányos árban készülnek.

Elsőrangú cipőt

szolid árak mellett
Dánér cipőüzemnél
BRASSÓ, Lensor 30.
Központi Hitel iroda tagja. (Kézi munka.)

Garanciaképes helyi képviselő keres turógár, Brassó, Segesvár, Medgyes, Torda, Nagyenyed, Gyulafehérvár, Szeged, Déva, Szászváros városokra. Ajánlatokat „Vita-min” Turóüzem, Arad, Ortutay-palota kérünk. 11711

Mindenes házvezetőnőt keresek. Előnyben 14—15 éves lánnyal rendelkező. Cim a kiadóban. 11698

Kereskedősegédet keresek azonnali belépéssel, ki fűszer és textil szakmában jártas. Fizetési igények megjelölésével írjanak Goldstein Artúr, Micfalán, u. p. Malnas-bai. 11726

Szovátán, Szabó villákban kiadó szobák, családok részére, 2—3 szoba, konyhával, jutányos árban, központban, közel a Medve-tóhoz és iszapfürdőhöz. 11729

Szoba, konyha június 15-ére kiadó. Cim 11722. szám alatt a brassói kiadóban.

Keresek elegánsan butorított két szoba, konyhás modern lakást a centrumban, éves szerződéssel. „Pontos fizető” jellegre a brassói kiadóba. 11723

Ha bármit elad, vagy keres s arca perejéktől veres, szusszal mindig ön se győzi s aki hirdet, megelőzi!
Minek a gondterhelt napok, mikor a „Brassói Lapok”, hogyha bármit hirdet benne, biztos eredményes lenne, mert sikert hoz minden száma, tegyen még egy próbát máma!!

Vegyes

Cipész szaktanfolyam kezdődik. Közelebbit a Continental szálloda, 16. szoba Szakoktató Johann Tatu. 11734

SZABASZATI SZAKTANFOLYAM. Alulírott szaktanító szaktanfolyamot nyitok cipészek és csizmadiaik, ügy mesterek, mint segédek részére is. Kérem, saját érdekében beiratkozni. Garantiálom, hogy az én módszerem a legjobb az országban. Joan Tatu, Brassó, Continental szálloda, 16. szoba. 11732

ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 572 oldal, 1044 vers, egész vászonkötésben, ára csak 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., (az udvarban).

Lakás

2 szoba, konyha kiadó. Brassó, Hátul-só-utca 29. I. em. 11684

Kisebb ház, külön udvarral, kerttel, két családnak is alkalmas, Gyárut 68., azonnal olcsón kiadó. Tulajdonos címe 11721. szám alatt a kiadóban.

2 szoba, konyha július elsejére kiadó. Brassó, Alsófüvény-utca 3. 11725

Az 1933. évi könyvnap szenzációja!

Alábbiakban felsoroljuk azon könyveket, melyek a könyvnap alkalmából propaganda, szenzációs olcsó árban kaphatók:

Ady összes költeményei, egész vászonkötésben	300	Mikszáth Kálmán, A Noszty fiu esete Tóth Marival, kötve	90
Babits Mihály összes költeményei, egész vászonkötésben	120	Kemény Zsigmond, Zord idő, füzve	60
„ Gólya kalifa regény, egész vászonkötésben	57	Vándor István, Andrea arcát a nap felé fordítja	90
Petőfi Sándor összes költeményei, illusztrálva, egész vászonkötésben	120	Katona, Bánk bán	
Kuncz Aladár, A Fekete kolostor, egész vászonkötésben	90	Vörösmarty, Csongor és Tünde	
Földi Mihály, Névtelen katona, egész vászonkötésben	90	Madách, Az ember tragédiája, 280 oldal egyben füzve ára 42 lej.	
Zilahy Lajos, Halálos tavasz, egész vászonkötésben	57	Tamási Aron, Ábel a rengetegben, egész vászonkötésben	113
		Kosztolányi Dezső, Esti Kornél új regénye, egész vászonkötésben	113

Brassói Lapok Könyvosztálya

BRASSÓ, KAPU-UTCA 56—58 (udvarban)

Étvágytalanság,
állandó fejfájás, ingerlékenység
az erőtlen vér jelei
ARTOSE
az ellenszere!

ON nem épen beteg, de nem is érzi magát egészen jól. Nem örül zavartalanul az életnek, mert fejfájásban szenved, semmi sem izlik úgy, mint azelőtt és a mindennapi élet kis kellemetlenségei ingerlékeny teszik. Ami Önnek hiányzik, az egyszerűen új energia. ARTOSE a bevált tónikum, képezi Önnek ezt nyújtani, mert ARTOSE megseporítja a vörös vértestecskéket számát az Ön vérében és ezáltal megerősíti azt a nedvet, amely bennünk tulajdonképpen az életet adja. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

C. F. BOEHRINGER & SOEHNE G. m. b. H.
Mannheim - Németország

Budai, Giesshübleri, pezsgős, buteliás, konyhakész

sörös üvegek

1/1, 7/10 és 1/2-es

olcsón eladók. — Érdeklődni:

Általános Kereskedelmi Rt.-nél,
Brassó,
Str. Regina Maria 58. Telefon: 3—86.

Örökfullámot

hygienikus-kiszolgálással 6 havi garancia mellett készít

FILIPANITS NŐI- és FÉRFI FODRÁSZ SZALON

BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

Rudolf Lang

BÖRKERESKEDÉS

Brassó, Lópiac 8.

Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelekek, cipőfelsőrész-készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

„MARGARET” Női divatszalon

Brassó, Virágosor 10. Marmarosch-palota.
Angol és francia munkák, izléses kivitelben, olcsó árakon készülnek

Örökfullám csak gőzzel mert csak az a természetes!

Ingyen és nevétségesen olcsó árakért nem lehet jó munkát adni. De előzőeken kalkulációval a legjobbat adjuk időszerű ellenértékért.

MOLNÁR A.

Románia egyetlen vízgőz örökfullám-gőzvel ellátott nőifodrász szalonja.
BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-U. 21. SZ.